

“აიტიარა”
სახელისუფლებო
პარტია ხდება

A3

საბარძნეთს
ახალი პრაზიდენტი
ჰყავს

A3

“მოსკოვის იმპერატორმა...
რვენი საგაფო
რამოგვართვა”

B6

www.24hours.ge

24საათი

ყოველდღიური

გაზეთი 24 საათი

ორგანო, 14 მარტი, 2005 წელი. №57 (917)

ფასი 50 თეთრი

ამბები

ქეთარის ახალი მთავრობა ჰყავს

ქუთაისის ადგილობრივი თვითმმართველობისა და მმართველობის სტრუქტურული რეორგანიზაცია, რომლის აუცილებლობასაც გულორდავა მერიამი არსებული სამსახურების უფუნქციობითა და გაბერული შტატებით ხსნიდა, გაურკვეველი დროით გადაეადდა.

A2

ეკონომიკა

რას აჰმევენ ბავშვებს

ბოლო ხუთი წელიწადი, რაც დედაქალაქის ბიუჯეტიდან სკოლებისთვის ინვენტარის შესაძენად ერთი თეთრიც არ დახარჯულა. ბოლო ათეული წლებია, რაც სასწავლო დაწესებულებებში კაპიტალური სარემონტო სამუშაოები არ ჩატარებულა. ამ პრობლემებს ემატება სკოლების კვების ბლოკების არასაზარბილო მდგომარეობაც.

A6

იურიდიული ოფისი „გაპი“
და გაზეთი “24 საათი”

ახორციელავენ პროექტს,
რომლის მიზანსა
ნაგროვდენს
მოსახლეობისათვის
სამართლებრივი
დახმარება.

A7

ამინდი

	14/3	15/3	16/3
თბილისი	16	14	14
ქუთაისი	17	14	14
ბათუმი	16	11	13
სოხუმი	12	14	10
ფოთი	16	13	14
თელავი	14	13	12
ზუგდიდი	17	16	14
გორი	12	11	10
ახმეტა	14	13	12
ჰიათარა	14	12	12
ბაბრა	11	14	8
სამტრადია	17	14	14

უცხოური ვალუტის ოფიციალური კურსი
ლარი6 მიმართებაში

აგვ დოლარი	1.8400
ევრო	2.4663
ბირჟა64 სტარლ.	3.5275
რუბლი	0.0670

A		B	
ამბები	A2	რევი	B2
პოლიტიკა	A3	რევი	B3
ეკონომიკა	A4	სკორტი	B4
რეკლამა	A5	სკორტი	B5
საზოგადოება	A6	ისტორია	B6
სამართალი	A7	სხვადასხვა	B7
მონიტორინგი	A8	სხვადასხვა	B8

კონტრაბანდას მაღალრიგისანი სამართალდამცველები ეწირებიან

სოფიო რევი

გუშინ შიდა ქართლის სამართალდამცველ სტრუქტურებში მომხდარ ელვისებურ საკდრო ცვლილებებს სხვადასხვაგვარი შეფასება მიეცა. გორიდან ცხინვალის მიმართულებით მოძრავი კონტრაბანდული ტვირთის დაკავების შემდეგ ქართლის პოლიციის უფროსის დაპატიმრებას მოყოლილი ხმაური შიდა ქართლის პოლიციის მთავარი სამმართველოს უფროსისა და მისი მოადგილეების გათავისუფლებით, უფრო სწორად, სამმართველოს უფროსად ახალი კადრის დანიშვნით დასრულდა. კონტრაბანდასთან რეალური ბრძოლა, ირაკლი ოქრუაშვილის გარემოცვის შესუსტების მცდელობა, გავლენის სფეროებისთვის, ანუ კონტრაბანდის მფარველობისთვის და აქედან შესაბამისი მოვების მიღებისთვის შეუბრალელები ბრძოლა – ყოველივე ეს გუშინ უკვე ითქვა, თუმცა, რასთან გვაქვს რეალურად საქმე, დანამდვილებით ძნელი სათქმელია.

გუშინ, უშიშროების საბჭოს სხდომის მსვლელობისას, საქართველოს პრეზიდენტის მიხეილ სააკაშვილის გადაწყვეტილებით, შიდა ქართლის სამხარეო პოლიციის ხელმძღვანელობა, რეგიონის ყველა რაიონის პოლიციის უფროსი მათი საქმიანობის საბოლოო გარკვევამდე გადაყენებულია თანამდებობიდან. რეგიონში კონტრაბანდის ფაქტების გამოძიებას კი პრეზიდენტი პირად კონტროლზე აიყვანს.

პრეზიდენტის განცხადებით, გენერალურ პროკურატურას მოეყოლება მასალები, რომელთა თანახმადაც, შიდა ქართლის სამხარეო და რაიონული პოლიციების უფროსები ჩართული იყვნენ კონტრაბანდულ საქმიანობაში.

ბაზრადება A7 ბავრდვა

კონტრაბანდის წინააღმდეგ ბრძოლისთვის არაერთგზის ქებული კონტრაბანდას შეენირა.

შიდა ქართლის გუბერნატორი კონტრაბანდის არსებობას არ უარყოფს

შიდა ქართლის გუბერნატორი მიხეილ ქარელი ერთ-ერთი მათგანია, ვისაც პრეზიდენტმა სააკაშვილმა გუშინ კონტრაბანდის წინააღმდეგ ბრძოლა დაავალა. ერგეთის ბაზრობის გახანდგურებული მიხეილ ქარელი აცხადებს, რომ რეგიონში ჯერ კიდევ არსებული კონტრაბანდული პრობლემის დამარცხება ორგანიზებული, მეთანხმებული მუშაობით ადვილად შესაძლებელია.

რთალდამცველი სტრუქტურის წარმომადგენლები, სხვადასხვა სახელისუფლებო უწყების მალაჩინოსნებიც. გარდა იმისა, რომ ბრძოლა მიდიოდა კონტრაბანდისტების წინააღმდეგ, ევბრძოლით სამართალდამცველებსაც, რომლებიც მათ ეხმარებოდნენ, არაერთხელ ლალატსაც ჰქონდა ადგილი. ერგეთის დახურვისას ხან მემუქრებოდნენ, ხან ცეცხლის მისხნიდნენ, ჩემს მანქანას ახლაც აქვს ნატყვიარი, მაგრამ პრინციპურად მქონდა გადაწყვეტილი, სიცოცხლის ფასად რომ დამჯდომოდა, ადგილი, რომელსაც საქართველოსთვის უბედურება მოჰქონდა, კრიმინალური ბუდე, სადაც ხდებოდა ნარკოტიკებით, იარაღით, გატაცებული მანქანებით ვაჭრობა, და რომელიც გატაცებული ადამიანების გამოსყიდვის ადგილი იყო, განადგურებული-

ყო. ასეც მოხდა. ორგანიზებული და-ნამაშლებრივი დაჯგუფებების ძალზე სერიოზული ზენოლის მიუხედავად, ერგეთის დანგრევა დაიწყო 25 მაისს და ძალზე მოკლე ხანში დავსრულეთ - 11 ივნისს.

- და, მიუხედავად ამისა, კონტრაბანდა კვლავ მოძრაობს.

- რომ ვითხრათ, კონტრაბანდა 100 პროცენტითაა აღკვეთილი-მეთქი, ტყუილია, მაგრამ 90 პროცენტით ნამდვილად აღკვეთილი. კონტრაბანდის მარშრუტები მას შემდეგ, რაც კეზი ჩავეტეთ, შეიცვალა. როკის გვირაბიდან შემოსული კონტრაბანდა ითრავისიდან ცხინვალამდე შემოვლით გზით მოდის, გზით, რომელიც ოსების მიერ არის კონტროლირებადი. ძირითადად, ამ გზაზე დადიან, რადგან სამოძრაოდ გაცილებით უკეთესია. გამოიყენება მთებში შემოვლით გზებიც, რომელიც უამრავია და მისი კონტროლი ძალიან ძნელია. მართალია, პრობლემები არსებობს, მაგრამ არ მინდა ისეთი სიტუაცია დაგვატო, თითქოს მას არაფერი ემელება. კონტრაბანდის წინააღ-

მდე ბრძოლაში უფრო მეტი ერთგული ადამიანის ჩართვაა საჭირო. ცენტრალური ხელისუფლების მხარდაჭერით, ორგანიზებულად, ურთიერთმეთანხმებულად თუ შევეტევთ მას, ამ 10 პროცენტის მაქსიმუმამდე დავეცა ადვილად შესაძლებელია.

- კონტრაბანდას კარგად ორგანიზებული დაჯგუფებები აკონტროლებდნენ, რომელთა ნაწილიც განადგურდა, ამ 10 პროცენტს ამ ჯგუფების დარჩენილი ნაწილი ხომ არ მართავს? ან მათი ახალი ხალხით ჩანაცვლება ხომ არ მოხდა?

- არა, ჩემი ინფორმაციით, ასე ნამდვილად არ არის. თუ ამის შესახებ ძალიან უწყებებს აქვთ ინფორმაცია, ვალდებული არიან, გამოაშუქარონ. კონტრაბანდა ქაოსურად, დაქსაქსულად ხდება, ძირითადად, წერილ-წერილი პარტიებით თანადის კერძო პირების მიერ. შემოდის, მხოლოდ სიგარეტი გადმოაქვთ, ერთ ჯერზე 100-200 კოლოგი, აგროვებენ და შემდეგ ყიდიან.

ბაზრადება A7 ბავრდვა

პრაქტიკულად, უკვე დასრულებულია მთავრობის ფორმირების პროცესი. კვირის ბოლოს გამოქვეყნდა ბაგაფის ორი განკარგულება კულტურისა და განათლების მინისტრების დანიშვნის თაობაზე. ჯერჯერობით, თანამდებობებზე არ დანიშნულან საგარეო საქმეთა და იუსტიციის მინისტრები. “სადგო” უწყებებში საკადრო საკითხების გადაწყვეტა საქმიად მიმდგომი-ნდა. კანონის თანახმად, წინადადებები ამ უწყებების თავაკების დანიშვნის თაობაზე ვიცე-პრეზიდენტ რაულ ჯაფიზასთან უნდა მოდიოდეს, თუმცა მისი კანდიდატურები მიუღებელია ბაგაფისა და მისი გარემოცვისთვის და ეს უდავოა.

ამიტომაც, გრძელდება საერთო აზრის ძიების პროცესი და ეს კონსტიტუციის დარღვევის ხარჯზე ხდება, რომლის თანახმადაც, ხელი-სუფლებში ყველა საკადრო საკითხი უნდა გადაწყდეს ახალი პრეზიდენტის უფლებამოსილების ცნობიდან ორი კვირის განმავლობაში.

თუკი ეჭვს არ ინვევდა ის სირთულეები, რომელიც საგარეო საქმეთა და იუსტიციის მინისტრების დანიშვნას სდევდა თან, გაკვირვება გამოიწვია იმ სირთულეებმა, რომელმაც კულტურისა და განათლების მინისტრების დანიშვნის დროს იჩინა თავი. თუმცა შემდეგ პრემიერმა ანქტაბმა განაცხადა, რომ არჩევანის გაკეთება უხდებოდათ საქმიად ბევრ ადამიანს შორის, რომელთაც შეეძლოთ, “პროფესიულად ემრობათ” ამ თანამდებობებზე.

საქართველოს პრაზიდენტის საგანგებო ბანცხადება

უშიშროების საბჭოს
წევრების მონაწილეობით
გამართულ ოპერატიულ
თათბირზე

მე შეგვირბეთ, რათა იმ გამოძიებაზე გეგსაუბრა, რომელიც ბოლო დღეების განმავლობაში ჩემი დაეალებით მიმდინარეობს.

ფფიქრობ, რომ ქართლში კონტრაბანდასთან დაკავშირებით საგანგებო ვითარება შექმნილი. პროკურატურამ სასამართლოს სანქციით მოპოვებული უტყუარი მასალები წარმოადგინა.

მე არ ვარ სასამართლო, რომ საბოლოო დასკვნები გავაკეთო, მაგრამ ამ მასალების მიხედვით, რომლებიც სხვადასხვა მხრიდან მოვიდა ჩემამდე, ირკვევა, რომ ცხინვალის რეგიონში შიდა ქართლის პოლიციის მთელი ხელმძღვანელობა (ვიმეორებ, ამ მასალებიდან გამომდინარე და პროკურატურის მტკიცებით), სეპარატისტებთან ერთად, კონტრაბანდული ტვირთის გადაზიდვით არის დაკავებული და ასევე სხვა დანაშაულებრივ საქმიანობასაც ეწევა.

ცხინვალის რეგიონში ჩვენ 16 ბიჭი დაგველუბა. დაგველუბა იმის გამო, რომ იქ კონტრაბანდული არხები გადაეკეტათ.

ბოლო კვირების განმავლობაში რაიონის პოლიციის უფროსები და სხვა ხელმძღვანელები, პირდაპირ ან ირბად, მონაწილეობენ კონტრაბანდული არხების კვლავ აღსადგენად, რის წინააღმდეგ ბრძოლასაც ჩვენი ჯარისკაცები შეუწინააღმდეგდებიან, რომ პენსიონერი ველარ მიიღებს პენსიას, ველარ დავაგებთ გზებს, ველარ შევექმნით სახელმწიფო სტრუქტურებს და ყველაფერი წყალში ჩაგვეყრება.

უფრო მეტად საგანგებოა ის, რომ დამნაშავეები თავად გადმოდიან შეტევაზე და ჩვენს დამნაშავეებს ცდილობენ. როგორც ჩანს, შეიქმნა კლანი, პოლიციური “გორული მფიცა”. არ ვიცი, რა სახელი შეიძლება დაერქვას იმას, რასაც ისინი სწადიან.

ბაზრადება A3 ბავრდვა

“აიტიარა” სახელისუფლებო პარტია ხდება

ზურაბ აფხაზაძე
სოხუმიდან

პრაქტიკულად, უკვე დასრულებულია მთავრობის ფორმირების პროცესი. კვირის ბოლოს გამოქვეყნდა ბაგაფის ორი განკარგულება კულტურისა და განათლების მინისტრების დანიშვნის თაობაზე. ჯერჯერობით, თანამდებობებზე არ დანიშნულან საგარეო საქმეთა და იუსტიციის მინისტრები. “სადგო” უწყებებში საკადრო საკითხების გადაწყვეტა საქმიად მიმდგომი-ნდა. კანონის თანახმად, წინადადებები ამ უწყებების თავაკების დანიშვნის თაობაზე ვიცე-პრეზიდენტ რაულ ჯაფიზასთან უნდა მოდიოდეს, თუმცა მისი კანდიდატურები მიუღებელია ბაგაფისა და მისი გარემოცვისთვის და ეს უდავოა.

ამიტომაც, გრძელდება საერთო აზრის ძიების პროცესი და ეს კონსტიტუციის დარღვევის ხარჯზე ხდება, რომლის თანახმადაც, ხელი-სუფლებში ყველა საკადრო საკითხი უნდა გადაწყდეს ახალი პრეზიდენტის უფლებამოსილების ცნობიდან ორი კვირის განმავლობაში.

თუკი ეჭვს არ ინვევდა ის სირთულეები, რომელიც საგარეო საქმეთა და იუსტიციის მინისტრების დანიშვნას სდევდა თან, გაკვირვება გამოიწვია იმ სირთულეებმა, რომელმაც კულტურისა და განათლების მინისტრების დანიშვნის დროს იჩინა თავი. თუმცა შემდეგ პრემიერმა ანქტაბმა განაცხადა, რომ არჩევანის გაკეთება უხდებოდათ საქმიად ბევრ ადამიანს შორის, რომელთაც შეეძლოთ, “პროფესიულად ემრობათ” ამ თანამდებობებზე.

ბაზრადება A3 ბავრდვა

იხილეთ B3 ბავრდვა

რუსული ეკონომიკური ექსპანსია კავკასიაში - გამოწვევა საქართველოსთვის

ამაშაკა წარათელი
ამირისა-საქართველოს ზეგანს
საბჭოს აღმსარებელი
დირაქტორი

შავი და კასპიის ზღვის რეგიონის სახელმწიფოთა უმეტესობა სერიოზული დილემის წინაშე დგას: ეკონომიკის ეფექტური მართვა სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებული საწარმოების პრივატიზებას, საჭიროებს. ამავე დროს, დასავლური კომპანიები ამ საწარმოებში ინვესტიციების მომენტალური ჩადებით დაისტერე-სიზებული არ ჩანან. თუმცა, რუსეთის ფედერაციის საკუთრებაში არსებული კომპანიები და სახელმწიფოთან ასოცირებული ოლიგარქული ჯგუფები ენერგიისა და სხვა რესურსების კაპიტალიზებას ახდენენ და მათ ხელთ არსებულ თანხებს მნიშვნელოვანი ქონების შესაძენად იყენებენ. საქართველოში ამგვანად რუსული ინვესტიციების შრდის შესახებ დიდი პოლემიკა მიმდინარებს.

წინასიტრია: საქართველოს ეკონომიკაში რუსული კომპანიების პირველი დიდი შემოსევა შეკრანდა რეგიონის პრობებში მოხდა. 2003 წლის ზაფხულში, ძლიერმა კომპანიამ "გაერთიანებული ენერგოსისტემები", რომლის საკონტროლო პაკეტის მფლობელიც რუსეთის მთავრობაა, ამერიკული "ეიეს კორპორაციისაგან" თბილისის ენერგო-სადენტ-რიბუციო კომპანია "თელასი" და გარდაზნის ელექტროსადგურის მეცხრე (ერთადერთი მოქმედი) ბლოკი შეისყიდა. "რაო ეეს"-მა, ასევე, მართვის უფლებით მიიღო ჰიდროელექტროსადგურები "ზრამი 1", "ზრამი 2" და "საქრუსენგოსი" ერთობლივ წილში აქციათა საკუთარი 50 პროცენტის მიღ-შეგებით, მფლობელობაში მიიღო საქართველოში 500-კილოვატა-ნი ენერგოსახების 50 პროცენტი. 2005 წლის მარტში, საქართველოს მთავრობის ბოლოს, საქართველოს მთავრობამ "რაო ეეს"-მა მოლაპარაკება დაიწყო თანამშრომლობის ხელშეკრულებაზე. დეტალები ამ დრომდე უცნობია, თუმცა მისალოდნელია, რომ "ეეს"-ს საქართველოს სხვა სადისტრიბუციო და ენერგოტრანსმისიონი მიიღოს.

განვითარება 2005 წელს დაქარდა. იანვრის შუა რიცხვებში, რუსულმა "ენერგორგზანკმა" გაერთიანებული ქართული ბანკის აქციათა 51 პროცენტი შეიძინა. "ენერგორგზანკის" აქციათა უმეტესობის მფლობელი რუსეთის ფედერაციის მთავრობაა. 2005 წლის იანვრის ბოლოს, საქართველოს მთავრობამ მეტორანდუმში გააფორმა რუსულ "ეერზაჰოლდ-ინგ"-თან, რომელმაც, 132 მილიონი აშშ დოლარით, "ჭათურმანგანუმი" და "ვარციხეჰისის" ტენდერში გაიმარჯვა. მანგანუმი საქართველოს ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი საექსპორტო სა-ქონელია.

რუსეთის სახელმწიფო ბუნებრივი აირის მონოპოლისტმა "გაზპრომმა" საქართველოში თავისი დიდი შენაბანი 2003 წელს გააქეთა, როდესაც მოიპოვა გაზის ტრანსპორტირების ბიზნესის მმართველობა გაზის გამყიდველ რუსულ-ამერიკულ "იტერასაგან", რომელიც გაზპრომის ყოფილი მმართველების შეიღობილი გახდა. 2003 წლის პირველ ივლისს, საქართველოს მთავრობამ და "გაზპრომმა" 25 წლით სტრატეგიულ პარტნიორობის შესახებ მემორანდუმს მოაწერეს ხელი.

შეთანხმება ქართველი მომხმარებლებისთვის ბუნებრივი აირის მიწოდებას და გაზსადენების რეაბილიტაციის გულისხმობს. ეს ის დავალებაა, რაც "გაზპრომს" არასდროს გაუკეთებია. 2005 წლის იანვარში, "გაზპრომმა" საქართველოს მაგისტრალური გაზსადენის პრივატიზების დაინტერესება გამოთქვა. საქართველოს მაგისტრალური გაზსადენების სისტემაში შედის მილები, რომლებიც აირს საქართველოს რეგიონებს აწვდის, და გაზსადენები, რომლებიც რუსეთიდან საქართველოსა და სომხეთში გაზის ტრანსპორტირებას ახდენენ.

შედეგები: რუსეთის სახელმწიფო მმართველობაში მყოფი კომპანიების საქართველოში დამკვიდრებით, რუსეთის ფედერაცია მნიშვნელოვან პოლიტიკურ საკითხებზე ზეწოლის უდიდეს ბერკეტებს იგდებს ხელში. ეს არა მხოლოდ თეორიულ, არამედ რეალურ საფრთხეს წარმოადგენს. რუსეთის მთავრობას ენერგოდამოკიდებულების პოლიტიკური ზეწოლისათვის გამოყენების დიდი გამოცდილება აქვს. ამას ადგილი ჰქონდა ბალტიისპირეთში, როდესაც 1992 წელს, ესტონეთმა, ლატვიამ და ლიეტავი რუსული სამხედრო ძალების გაყვანა მოითხოვეს. ეს მოხდა უკრაინაში, როდესაც ეკონომიკური ზეწოლა პოლიტიკური მიზნებით განხორციელდა და ეს მოხდა საქართველოში, 2000-2001 წლებში, როდესაც მოსკოვმა ჩეჩ-

ნეთში ომისთვის დახმარება და საქართველოს დასავლური ორიენტაციის პოლიტიკის კორექტირება მოითხოვა.

რუსეთის სახელმწიფოს მმართველობაში მყოფი კომპანიების პირობებში, რომლებიც ბუნებრივი აირის ბაზრის დიდ ნაწილს განაგებენ, ძნელად დასაჯერებელია, რომ საქართველოს ექნება მანისი, საკუთარი ბუნებრივი აირის რესურსების დივერსიფიკაცია მოახდინოს, მიუხედავად ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობის მფარველობის ქვეშ მყოფი ბაქო-თბილისი-ერზერუმის გაზსადენისა, რომელმაც შამდენიზიდან, საქართველოს გავლით, გაზი აზერბაიჯანიდან და თურქეთში უნდა გაიტანოს.

ამასთან, სინამდვილეში, გაზსადენების გაყვანა პრივატიზაციის საკითხი არ არის, რადგან "გაზპრომის" მფლობელი არის მთავრობა, და ის არც ისე კარგად მართული და ფინანსური წარმატებით არცთუ ცნობილია. "გაზპრომს" არ შეუძლია ეფექტური მმართველობის ან თანამედროვე ტექნოლოგიების შემოტანა. სავსებით სავსებით სწორია, "გაზპრომს", ისევე როგორც რუსეთის სახელმწიფოს მართვაში მყოფი კომპანიებს, მოაქვს ძველი, საბჭოთა სტილის ავტორიტარული მენეჯმენტი. და კიდევ, თავად "გაზპრომის" მომავალიც არ არის ნათელი. კომპანიის არ აქვს თანხები, რომ ინვესტირება მოახდინოს ბაზრის შესწავლაში, და იგი საკუთარი სამომავლო სტრატეგიების კუთხით, ძალზე დამოკიდებულია თურქმენეთის და ცენტრალური აზიის სხვა ქვეყნების აირზე. "გაზპრომს" სარგებლობს იმით, რომ ამ ქვეყნებს ბაზარზე ხელი არ მიუვდებათ და, ადრე აღებული გალფებულების შესრულების საბაბით "გაზპრომი" მაღალ ფასებს აწესებს და გაზსადენებზე საკუთარ მონოპოლისს იყენებს. ამგვარად, ჩნდება ეჭვი "გაზპრომის" გახმაურებული სტრატეგიის წარმატებულებაზე. "გაზპრომთან" დაკავშირებული გაურკვევლობა ევროპის პრობლემაცაა. ევროპა რუსეთის გაზზე დიდად არის დამოკიდებული. საფრანგეთში რუსული გაზით ემყოფილება მოთხოვნის 22 პროცენტი, გერმანიაში - 40 პროცენტამდე, თურქეთში - 60, ავსტრიაში - 65, ჩეხეთში 79, ბულგარეთში - 97 და სლოვაკეთში - 100 პროცენტი. ევროპული ბაზრის სწრაფად ვითარდება და იმ შემთხვევაში, თუ რუსეთი საკუთარ რეზერვს და პოტენციალს არ გაზრდის, შესაძლოა, საკუთარი წილი დაკარგოს.

ევროპა იწყებს გაღვიძებას და ყველა შესაძლო მიმართულებას ეძებს. ამ კონტექსტში "გაზპრომი" კონკურენციის შესაძლებლობას ზედავს და თავის სისტემაში ყველა რეგიონული გაზის თავმოყრას ცდილობს.

"გაზპრომი" არა მხოლოდ თურქეთისა და ყაზახეთს, არამედ პოტენციურად აზერბაიჯანსაც ჩამორჩება. საქართველოს მაგისტრალური გაზსადენის შექმნაც ამ მიმართულებით გადადგმული ნაბიჯია. ეს რუსეთს შესაძლებლობას აძლევს, ევროპის ბაზარზე სამხრეთ კავკასიიდან აზერბაიჯანული და ირანული გაზის საკუთარი სისტემით გატანის სხვადასხვა სტენარები შემუშაოს.

წარმატების შემთხვევაში, "გაზპრომს" შეეძლება, ყველა მწარმოებელი ქვეყანა საკუთარ სატრანსპორტო სისტემაზე დამოკიდებული გახადოს და კომერციული ხედვების კარნახსაც შეძლებს. ასევე შესაძლოა, დიდი ბერკეტები მოაპოვებინოს ევროპის მომხმარებელ ქვეყნებსაც.

დასასრულს: საქართველოს ინტერესები შედის ის, რომ თავიდან აიცილოს რუსეთის ფედერაციის მონოპოლისტების ხელში ენერგიის ტრანსფერი, განსხვავებით რუსეთის კერძო ინვესტირებისაგან სხვადასხვა სფეროებში, განსაკუთრებით - ტურიზმში, უძრავ ქონებაში, ლეგის ინდუსტრიაში და სხვა, რაც მისასაღებელი იქნებოდა.

მეორე მხრივ, საქართველოს მთავრობას მსოფლიოს სხვადასხვანაწილიდან ინვესტიციების მოზიდვა ესაჭიროება. ეს კი მოითხოვს ნათელ, ხანგრძლივ ეკონომიკურ სტრატეგიას, გამჭვირვალობას პრივატიზაციის პროცესში და დამოუკიდებელი სასამართლოს მიერ საკუთრების უფლებების პატივისცემას და დაცვას. ასევე, ეს მოითხოვს მეგობარი მთავრობების მხარდაჭერას.

საქართველოს კვლავ არ შეუძლია მასშტაბური ინვესტიციების მოპოვება ინფრასტრუქტურაში და ამ მიმართულებით მას დახმარება სჭირდება. ენერგოსექტორი კვლავ პრიორიტეტულ სფეროდ რჩება, თუმცა ასევე მნიშვნელოვანი როლი აქვს საგზაო ინფრასტრუქტურასაც.

ქუთაისს ახალი მთავრობა ჰყავს

მაია მისხვარიშვილი
ქუთაისიდან

ქუთაისის მერის მოვალეობის შემსრულებელმა ბესიკ გულორდავამ საკრებულოს მთავრობის ახალი შემადგენლობა წარუდგინა. ახალი შემადგენლობა მერიის ძველ სამსახურებში დასაქმდება. ქუთაისის ადგილობრივი თვითმმართველობისა და მმართველობის სტრუქტურული რეორგანიზაცია, რომლის აუცილებლობასაც გულორდავა მერიამი არსებული სამსახურების უფუნქციონობითა და გაბერული შტატებით ხსნიდა, გაუქვეყნელო დროით გადავადდა.

მთლიანად არც მთავრობის შემადგენლობა განახლდება. კეთილშინების სამსახურის უფროსმა ირაკლი ბერაქემ თანამდებობა შეინარჩუნა. ორივე დღის წიწ, ყოფილი კოლეგებთან საუბარში, ბესიკ გულორდავამ ლიად განაცხადა, რომ ბერაქეს, საზოგადოებაში კორუფციული გარიგებების თაობაზე არსებული ეჭვის გამო, ხელმძღვანელ თანამდებობა ჩამოაშორებდა და სასაცლოდ, ერთ-ერთი სამსახურის უფროსის მოადგილედ გადაიყვანდა. ამ გადაწყვეტილებას ქუთაისის მერის მოვალეობის შემსრულებელი კადრებთან დაკავშირებით მასზე განხორციელებული ზეწოდების ხსნიდა. დღეს გულორდავა აღნიშნავს, რომ კადრების არჩევანში თავისუფალი იყო და ერთადერთი კრიტერიუმი - პატიოსნებით მუარჩია თანამოაზრების გუნდი.

"მათ უკან არ დგას არავითარი

ქუთაისის მერის მოვალეობის ახალი შემსრულებელი ახალი განკითხი.

გარიგება. მათზე გავლენას ვერ მოახდენს ვერავითარი კორუფციული გარიგებები. ამავე დროს, მათ შესწევთ უნარი, წესრიგი დაამყარონ თავიანთ სამსახურებში და დარღვევების შემთხვევაში, არავინ დაინდონ," - აცხადებს ბესიკ გულორდავა "24 საათთან" საუბარში.

ძირითადი საკადრო ცვლილებები მერის მოვალეობის შემსრულებელმა ეკონომიკურ სამსახურებში განახორციელა. გასულ კვირას თანამდებობებიდან გათავისუფლდნენ მერის ერთი სამსახურის უფროსის მოადგილე გულორდავა ირაკლი ბერაქესი და ახლახან ფინანსთა სამინისტროს მიერ ლიკვიდირებული განყოფილების უფროსი ბესიკ შექმნილი საფინანსო სამსახურის უფროსი ლევან გოგელაშვილი. ახალ მთავრობაში ისინი არილ ფრუიქემ და ტარიელ მაკარიძემ შეცვალეს. თავის დროზე გოგელაშვილიცა და ქავთარაძეც მერიამი "ახალგაზრდა ეკონომისტთა ასოციაციის"

ქუთაისის ფილიალიდან შეირჩნენ. ქუთაისელი "ახალგაზრდა ეკონომისტები" გავლენას არც ახალ მთავრობაში კარგავენ. ქალაქის პრემიერად ნოდებელი ვიცე-მერის პოსტი გულორდავამ ამ ორგანიზაციის გამგეობის წევრს ბესიკ ბრეგაძეს ჩააბარა.

მერიის ეკონომიკურ სამსახურებში კიდევ რამდენიმე არასამთავრობო ბოული დასაქმდა. "სამართლიანი არჩევნების" ყოფილი კოორდინატორი დასავლეთ საქართველოში ტერიტორიული მართვის სამსახურის უფროსი დაინიშნა. "საზოგადოებრივი ინტერესების დაცვის ცენტრის" ხელმძღვანელი სულხან კობულაძე კი - ადმინისტრაციული ინსპექციის უფროსად. კობულაძეს ქუთაისში 2002 წლის არჩევნებში მერობის ერთ-ერთი კანდიდატისა და წინა მონვენის პარლამენტის დეპუტატის დემურ გიორგელის პროტექედ იცნობენ. ქობულაძე მერიამი ხელმძღვანელ თანამდებობას ჯერ ფალიანს, შემდეგ

გიორგაძის მთავრობისგანაც ელოდა, მაგრამ მისთვის ადგილი მხოლოდ გულორდავას გუნდში მოიძენა.

ქუთაისის ახალ მთავრობაში კვლავ ადგილობრივ "ნაციონალისტ" ერვოთ, უფრო სწორად, ორის დათმობის ხარჯზე ერთი ადგილი მიიღეს. მერიის აპარატის "ნაციონალი" უფროსი გიგა კლდიაშვილი და ტერიტორიული მართვის სამსახურის, ასევე, "ნაციონალი" ხელმძღვანელი თამაზ ჩაკვეტაძე თანამდებობებიდან გათავისუფლდნენ. სამაგიეროდ, მმართველი პარტიის წარმომადგენელს, ბესიკ გიორგელაშვილს ინფრასტრუქტურის სამსახური ჩააბარეს, ოღონდ, ძნელი სათქმელია, ამ შემთხვევაში შერჩეული კადრის სახელმა უფრო იმოქმედა, თუ პართი კანდიდატისა და წინა მონვენის პარლამენტის დეპუტატის დემურ გიორგელის პროტექედ იცნობენ. ქობულაძე მერიამი ხელმძღვანელ თანამდებობას ჯერ ფალიანს, შემდეგ

ლაძის მითითებით გარიცხა.

ქუთაისში მუშაობის აღმოჩენად ცნობილი მანუჩარ ჩიტაიშვილი კი გულორდავამ აპარატის უფროსად წარადგინა. ჩიტაიშვილი გასულ ზაფხულის იმერეთის რეგიონის რწმუნებულის რანგში ერთი კვირით მართავდა, როცა დავით მუშლაძე მივიღნებით ინგლისში გაემგზავრა.

ბესიკ გულორდავა ამბობს, რომ მერიის ახალ კაბინეტში გენდერულ ბალანსზეც იზრუნა, რაც მთავრობაში ერთი ქალბატონის წარდგენით გამოიხატა. წინო ბუაძემ ჯანმრთელობისა და სოციალური უზრუნველყოფის სამსახური ჩააბარა.

ამჯერად ქუთაისის მთავრობაში მხოლოდ საკადრო ცვლილებები განხორციელდა. სტრუქტურული რეორგანიზაციის გეგმას კი, გულორდავას თქმით, რეფორმების სპეციალური კომისია მოამზადებს, რომლის შემქმნის დრო და შემადგენლობა, ჯერჯეროდელი რწმუნებულის, დავით მუშ-

EUROPEAN COMMISSION
DELEGATION TO
GEORGIA AND ARMENIA
2005 წლის 14 მარტი

დამოკრატისა და ადამიანთა უფლებების ევროპული ინიციატივის პროგრამის ფარგლებში მიკროპროექტების განსახორციელებლად წინადადებათა შემოთავაზება

საცნობარო ნომერი: EuropeAid/121-162/L/G/GE

ევროკომისიის წარმომადგენლობა საქართველოსა და სომხეთში ითხოვს წინადადებებს დემოკრატიისა და ადამიანთა უფლებების ევროპული ინიციატივის (EIDHR) პროგრამით დაფინანსებული მიკროპროექტების განსახორციელებლად საქართველოში. **ამ შემთავაზების ფარგლებში გამოყოფილი მთლიანი თანხა შეადგენს 327,000 ევროს.**

დემოკრატიისა და ადამიანთა უფლებების ევროპული ინიციატივის (EIDHR) მიკროპროექტების პროგრამის ზოგადი მიზანია სწრაფი რეაგირება იმ არასამთავრობო ორგანიზაციების მოთხოვნებზე, რომლებიც შექმნილი არიან დემოკრატიისა და ადამიანთა უფლებების მხარდასაჭერად. წინადადებები მიკროპროექტების განსახორციელებლად უნდა ეხებოდეს შემდეგ პრიორიტეტულ სფეროებს:

პრიორიტეტი ა: კანონის უზენაესობის მხარდაჭერა და კორუფციასთან ბრძოლა
პრიორიტეტი ბ: რელიგიური და ეთნიკური უმცირესობების დაცვა

გრანტებით შეიძლება დაიფაროს პროექტის ხარჯების მაქსიმუმ 80%. გრანტებით დაფინანსდება 18 თვემდე ხანგრძლივობის პროექტები.

გრანტების ოდენობა მინიმუმ 10, 000 და მაქსიმუმ 50, 000 ევროა.

განაცხადის შემოტანა შეუძლიათ მხოლოდ არაკომერციულ და არასამთავრობო ორგანიზაციებს. ამ ორგანიზაციების სათაო ოფისი უნდა მდებარეობდეს საქართველოში, ან ისინი უნდა წარმოადგენდნენ რომელიმე არასამთავრობო ორგანიზაციის, რომელსაც სათაო ოფისი აქვს სხვა ქვეყანაში, ადგილობრივ დამოუკიდებელ განყოფილებას. პროექტით გათვალისწინებული საქმიანობა უნდა ხორციელდებოდეს **საქართველოში**,

PEOPLE'S BANK

საქალსო ბანკი და VISA International

წარმოგიდგენთ მართობლივ პროექტს

საქელფასო პროგრამა კლასტიკური ბარათებით

55 55 50; 99 99 26

"აიტაირა" სახელისუფლებო პარტია ხდება

საბოლოოდ, კულტურის მინისტრად დაინიშნა "აიტაირას" პოლიტსაბჭოს წევრი, მხარგრავრი ნუგზარ ლოგუა, ხოლო განათლების მინისტრად - ინდირა ვარდანია. როგორი შედეგიც არ უნდა მოიტანოს საგარეო საქმეთა და იუსტიციის მინისტრთა საგარდლებისთვის ბრძოლა, უკვე შეიძლება გარკვეული დასკვნების გამოტანა ახალი მთავრობის შესახებ.

ახალ მთავრობაში სახეზეა მოძრაობა "აიტაირას" (ალრძინება) უპირატესობა. მისმა ოთხმა წარმომადგენელმა უკვე დაიკავა პოსტები მინისტრთა კაბინეტში. ესენი არიან: თავად პრემიერ-მინისტრი ალექსანდრე ანტუაზი, ვიცე-პრემიერი ლეონიდა ლაგერბია, რომელიც სოციალურ მიმართულებას კურორებს და ახლახან დანიშნული განათლებისა და კულტურის მინისტრები, რომლებიც "აიტაირას" წევრები არიან. ასე რომ, "აიტაირას" სრულიად სამართლიანად შეუძლია პრეტენზია გამოთქვას პოლიტიკური ორგანიზაციის როლზე, რომელსაც შესწევს ძალა, მომავალში ჩამოაყალიბოს სახელისუფლებო პარტია. ეს უპირატესობა განსაკუთრებით საინტერესოა იმ ფონზე, რომ ორმა სხვა საკვანძო ძალამ, რომლებმაც ალიანსი ჩამოაყალიბეს და დაამარცხეს ოპოზიცია - "ამცხარამ" და "ედინაია აფხაზიამ" (ერთიან აფხაზეთი), ახალ მთავრობაში ვერ მიიღეს მნიშვნელოვანი საკანდრო დივიდენდები. "ამცხარა" მთავრობაში, საერთოდ, პოსტის გარეშე დარჩა, ხოლო "ედინაია აფხაზიამ" მხოლოდ ერთი საგარდელი მიიღო. მისი თავმჯდომარე ბესლან კუბრაევი ვიცე-პრემიერი გახდა, რომელიც ეკონომიკურ ბლოკს კურორებს.

"აიტაირას" ოფისი კარგა ხანია. გამოკეტილია.

მართალია, "ამცხარას" პოლიტსაბჭოს წევრს, კანონმდებლობის საპარლამენტო კომიტეტის თავმჯდომარეს ვლადიმირ ნაჩაშ-ოლდის გენერალური პროკურორის სავარძელი შესთავაზეს, მაგრამ მან უარი განაცხადა.

მეორე თავლშისაცემი ფაქტი: კოალიციური მთავრობა არ შედგა. თანაც, როგორც ჩანს, არც ბავაფში და არც ანტუაზი არ ილტვოდნენ იმისკენ, რომ დაეკმაყოფილებინათ ძველი ელიტის მოთხოვნა საგარდლებზე, რომელმაც ასეთი განაცხადი ხაჯიმბას შემეცობით გააკეთა. იგი "გაცუტეს", ყური არ ათხოვეს მის წინადადებებს ძალივანი ბლოკის, ასევე სხვა სამინისტროების ფორმირებისას, გამონაკლისი სოფლის მეურნეობის სამინისტროსა, სადაც მინისტრად ვიტალი სმირი დაინიშნა. იგი პირველი არჩევნების დროს კენჭს იყრიდა რაულ ხაჯიმბას ვიცე-პრეზიდენტის პოსტზე.

ახალ მთავრობაში "ამცხარას" წევრების არყოფნის ფონზე, იქ

ძველი ელიტის წარმომადგენლების და უკვე ახალი ოპოზიციის ყოფნა ნამდვილად გასაკვირი იქნებოდა. ის ფაქტი, რომ კოალიციური მთავრობა არ შედგა, საშუალებას გვაძლევს ვივარაუდოთ, რომ ახალი ოპოზიციის აქტიურობის ზრდა სერიოზული იქნება, მით უფრო, მოახლოვებულ საპარლამენტო არჩევნების წინ.

ვერ შედგა ადმინისტრაციული რეფორმა, რომელსაც აქტიური რეკლამას უკეთებდნენ წინასაარჩევნო კამპანიის დროს. სამინისტროების რიცხვი არა თუ შემცირდა, არამედ ერთით გაიზარდა. ჯანდაცვისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო ორ განსხვავებულ სამინისტროდ დაიყო. ძნელია ჩათვალოდეს სამინისტროების რაოდენობის შემცირებად საგანგებო სიტუაციით სამინისტროს ლიკვიდაცია, რომელიც ნოდარ ხაშბამ შექმნა და რომელმაც სულ ორი თვე იფუნქციონირა. არ განხორციელებულა საკადრო შემცირებებიც.

მინისტრთა ახალი კაბინეტის ხელმძღვანელები, ჯერჯერობით, თავს არიდებენ კომენტარებს დაპირებული ადმინისტრაციული რეფორმის "ბოიკოტის" მიზეზების თაობაზე.

და ბოლო თვალსაზირო ფაქტი: მთავრობის ახალ შემადგენლობაში არ შედიან არც სომხები, არც ქართველები, არც რუსები და ა.შ. არადა, სახელმწიფო მართვაში ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენლების აქტიური ჩართვა ხელი-სუფლების ერთ-ერთი წინასაარჩევნო დაპირება იყო. ახლა ახალი ხელისუფლება აქეთ წუხს, რომ მათ შორის არ არიან ადამიანები, რომელთაც სურთ მთავრობაში მუშაობა. მინისტრთა შორის მხოლოდ ერთი არ არის აფხაზი - სოცდაცვის მინისტრი ოლეგ კოლტუევი. სახელმწიფო კომიტეტების ხელმძღვანელებს შორის ერთი სომხია - ნერსეს ნერსისიანი. იგი მეტეიროლოგიისა და სტანდარტიზაციის სახელმწიფო კომიტეტის თავაჯი-ოხს. მთავრობის სტრუქტურაში შემავალი სახელმწიფო სამმართველოს ხელმძღვანელებს შორის ერთი ქართველიცაა - ალექსანდრე ნებაძე. მართალია, იუსტიციის მინისტრის მოვალეობასაც ქართველი ასრულებს, მაგრამ ეს სულად არ ნიშნავს, რომ იგი აუცილებლად გახდება მინისტრი.

მოკლედ, ერთი მხრივ, ახალმა ხელისუფლებამ, მთავრობის ფორმირებისას, დაარღვია მთელი რიგი კანონი, რომელიც მთავრობის შემადგენლობის რაოდენობის შემცირებად საგანგებო სიტუაციით სამინისტროს ლიკვიდაცია, რომელიც ნოდარ ხაშბამ შექმნა და რომელმაც სულ ორი თვე იფუნქციონირა. არ განხორციელებულა საკადრო შემცირებებიც.

ჩვენთვის თემა გაერო-სთვისაც აქტუალური გახდება?

მოსკოვის მკვეთრად ნეგატიური რეაქციის მიუხედავად, აშშ-სა და ევროკავშირის წარმომადგენლები გაერო-ს ადამიანის უფლებათა კომისიაზე ჩვენთვის შესახებ რეზოლუციის პროექტის ერთობლივად გატანას აპირებენ. კრემლი აცხადებს, რომ ყველა ღონეს იხმარს, რათა გაერო-ს მიერ ამ დოკუმენტის მიღება არ დაუშვას.

რუსეთი ყველა მის ხელთ არსებული საშუალებებით შეეცნაა-მდგება გაერო-ს ადამიანის უფლებათა კომისიის 61-ე სხდომაზე ჩვენთვის თემის განხილვას. სესია დღეს გაიხსნება ჟენევაში. კომისიის პირველი სხდომის წინ რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტრომ მკვეთრი განცხადება გააკეთა, რითაც ნათლად მიანიშნა, რომ ყველაფერს იღონებს, რათა აშშ-სა და ევროკავშირის წარმომადგენლების განზრახვას "გამოეცნოს კომისიის სხდომა ჩვენთვის საკითხის განსახილველად" წინ აღუდგეს.

"ჩვენთვის საკითხთან დაკავშირებით საერთაშორისო თანამეგობრობასთან თანამშრომლობაზე რუსეთი არასოდეს ამბობდა უარს და არც ახლა აპირებს. მაგრამ ჩვენთვის ადამიანის უფლებათა დაცვის თემაზე საკუთარი რეზი, აქედან რაიმე სახის პოლიტიკური და კონიუნქტურული დივიდენდების მიღებას ჩვენ არავის დავანებებთ", - განაცხადა სააგენტო "ინტერფაქსთან" ინტერვიუსას გაერო-ს ადამიანის უფლებათა კომისიაში რუსეთის დელეგა-

ციის ხელმძღვანელმა, საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილემ იური ფედოტოვმა.

ცხადია, რუსი დიპლომატების შემოფოტება საფუძველს მოკლებული არ არის. უკანასკნელი წლების მანძილზე ევროკავშირმა რამდენჯერმე სცადა ეს საკითხი კომისიის სხდომაზე განსახილველად გაეტანა და შესაბამისი რეზოლუციაც მიეღო, მაგრამ, დღემდე რუსეთი დიპლომატიური საშუალებებით ახერხებდა მისთვის არასასიამოვნო თემის დაბლოკვას. შედეგად, მართალია, ბოლო ორი წლის მანძილზე ასეთი პირექტები რამდენჯერმე დადგნენ კენჭისყრაზე, მაგრამ ყველა შემთხვევა წარუმატებელი გამოდგა.

ამჯერად, საქმე გაცილებით სერიოზულად არის, რადგანაც რუსეთის ჩვენური პოლიტიკის წინააღმდეგ აშშ და ევროკავშირები ერთიანი ფრონტით მოქმედებენ. ვითარება გაართულა ამბოხებულ დივიდენდების მიღებას ჩვენ არავის დავანებებთ", - განაცხადა სააგენტო "ინტერფაქსთან" ინტერვიუსას გაერო-ს ადამიანის უფლებათა კომისიაში რუსეთის დელეგა-

დასვა და მათზე პასუხები მოითხოვა. აშშ-მაც განაცხადა, რომ ჩვენთვის საკითხის მოგვარება მოლაპარაკებების გზით არის შესაძლებელი. რა თქმა უნდა, მოსკოვი იმაზე აპელირებს (განსაკუთრებით, მასხადოვის მოკვლის შემდეგ), რომ ტერორისტებთან მსოფლიოს არც ერთი ქვეყანა არ აწარმოებს მოლაპარაკებებს და რუსეთიც არ დაუშვებს, რომ "ზანდითების" შანტაჟს დაემორჩილოს.

ამიტომაცაა, ფედოტოვი ევროკავშირის განზრახვას "უადგილობრვად და უდროოს" რომ უწოდებს. მოსკოვის მკვეთრი პასუხი, ბუნებრივია, შემთხვევითი არ არის. უკანასკნელ დღეებში რუსეთში იმყოფება ევროსაბჭოს საპარლამენტო ასამბლეის მომხმდებელი ჩვენთვის საკითხებზე ადრე-ას გროსი. 21 მარტს სტრასბურგში დაგეგმილი "მრგვალი მაგიდა" შეხვედრისთვის, მან ანგარიში უნდა მოამზადოს. აშკარაა, რუსეთს ურჩევნია, გაერო-ს კომისიის "პრობლემური" პროექტის ნაცვლად, საკითხის განხილვა თითქმის არაფრისმეტყველო "მრგვალი მაგიდას" ჩაართვებში გადაიყვანოს.

შეძლება თუ არა მოსკოვი ჩვენთვის საკითხის ყვენივინა სტრასბურგში "გადატანას", საგარეოდოდ, გვალ გახდება ცნობილი

24 საბატი

ლიკვიდირებალია „პროზნოს ჭამათის ამირა“

ჩვენთვის ასლან მასხადოვის ლიკვიდაციას რამდენიმე დღეში კიდევ ერთი ლიდერის "გროზნოს ჯამაათის ემირის" ხანდაზმოს მოგსაროვის განადგურება მოჰყვა. ჩვენთვის შინაგან საქმეთა მინისტრის მოადგილის სულტან სატუევის თქმით, მოგსაროვის განადგურება კვირას, დღის 10:00 სთ-ზე ასევე სპეცოპერაციისას მოხდა. რუსეთის საინფორმაციო წყაროების მიერ გავრცელებული ინფორმაციით, რომელსაც ჯერჯერობით არ მოუდასტურებს ჩვენური მხარე, მოგსაროვის განადგურების გარდა,

დაკავებულია შეიარაღებული დაჯგუფების 3 წევრი. ამ უკანასკნელთა ეინაობის გამოკვლევისაგან თავს იკავებს როგორც რუსული, ასევე პრორუსული ჩვენური მხარე. აშშ-მ კადროვის სახელობის მილიციის სპეცდანიშნულების პოლიცია და ჩვენთვის პრეზიდენტის უშიშროების სამსახურების მიერ ოპერატიულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით ჩატარებულ სპეცოპერაციას სპეცდანიშნულების რაზმ-მელებს შორის მსხვერპლი არ მოეყოლია, დაჭრილია მხოლოდ ერთი თანამშრომელი, რომელსაც სა-

სწრაფო სამედიცინო დახმარება აღმოუჩინეს. სულტან სატუევის განცხადებით, ლიკვიდირებული "ემირი" დოკუ უმაროვის შეიარაღებულ დაჯგუფების ერთ-ერთი ლიდერის უახლოესი თანამებრძოლი იყო. "გროზნოს ჯამაათის ემირის" ნოდარ მოგსაროვს იუნადი ტურჩაევის ოპოვიდაციის შემდეგ მიენიჭა, რომლის თანამშენდაც მის სიკვდილამდე ითვლებოდა. სპეცოპერაციის რუსული საინფორმაციო წყაროების მტკიცებით, მშვიდობიანი მოსახლეობის მხრიდან მსხვერპლი არ მოეყოლია.

პაიდარი დიდ პოლიტიკაში დახრუნებას აპირებს

ავსტრიული მემარჯვენე "თავისუფლების პარტიის" ყოფილი ლიდერი, სამხრეთ ავსტრიის კანონიების რეგონის გუბერნატორი იოზეფ ჰაიდერი აცხადებს, რომ კვლავ სურს პარტიის ხელმძღვანელობა. ის აღნიშნული განცხადებით მას შემდეგ გამოვიდა, როდესაც ამ სამთავრობო კოალიციაში შემავალმა ულტრამემარჯვენე პარტიამ კიდევ ერთი დამარცხება იწვნია არჩევნებში. ჰაიდერმა ავსტრიულ რადიოში განაცხადა, რომ მას ერთიანი გუნდი სჭირდება და კოცხლები, ჯანმრთელები, რომლებიც ქართული პოლიციის ფორმას ჯერ კიდევ ატარებენ.

საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის მასშვიდასთან და საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახური

ხუთი წლის უკან თავისუფლების პარტია ევროპაში ყველაზე წარმატებული რადიკალური მემარჯვენე პარტია იყო, თუმცა დროთა განმავლობაში მისი პოპულარობა დაეცა, რადგან პარტიას ქსენოფობიზმი და პრონაციტურ განწყობილებაში ადნაშაულებდნენ. ამჟამად პარტიის ლიდერი იოზეფ ჰაიდერის და, ურსულა ჰაუბერნია. საზოგადოებრივი აზრის გამოკითხვის თანახმად, ეროვნულ დონეზე თავისუფლების პარტიას ამომრჩეველთა მხოლოდ ათი პროცენტი უჭერს მხარს. ახლახანს ერთ-ერთ ადგილობრივ არჩევნებზე მას ამომრჩეველთა მხოლოდ ოთხმა პროცენტმა მისცა ხმა. ულტრამემარჯვენე განწყობის სხვა ავსტრიელი პოლი-

ტიკოსები კი თვლიან, რომ ამაში თავად იოზეფ ჰაიდერი და ურსულა ჰაუბერნია დამნაშავე. თუმცა გამოკითხვის თანახმად, თუ ჰაიდერი კვლავ დაუბრუნდება თავისუფლების პარტიის მართვის სადავეს, მისი რეიტინგი კვლავ გაიზრდება, ოდნურ მისი დიდ პოლიტიკაში დაბრუნებამ, შესაძლოა, კითხვის ნიშნის ქვეშ დააყენოს მმართველი კოალიციის არსებობა. ავსტრიის ვიცე-კანცლერმა, თავისუფლების პარტიის წევრმა ჰუბერტ გორბაშმა ივარაუდა, რომ მოვლენები "კატასტროფის სცენარი" მიხედვით განვითარდება: კოალიცია დაიშლება და ახალი არჩევნები გამოცხადდება.

24 საბატი

საქაბთველო თადაქოი
TELECOM GEORGIA

საუბრობთ საზღვარგარეთ?

თუ თქვენ საგაგლობთ
საერთაშორისო კოდიტ
გაუნი თქვენ გალიტ სიურპრიზი...
საქართველოს ტელეკომი ანყოზ ყოველთვიურ კონაურსს
"თვის ნოინანგავი" და გამოავლენ ყველაზე აქტიურ და პრეტულ მომხმარებლას.

გამარჯვებულაბი ყოველთვიურად დაჯილდოვდებაინ უფასო სალაპარაკო დროით და სავსილური პრიზაბით.

ესაუბრათ მსოფლიოს, გადაიხადათ დროულად, დაალოდათ ჩვენს ზარს და, რას მთავარი. უამრავ სიურპრიზს!

რუსთაველის გამზ. 31 აბლ.: 44 18 10 www.telecom.ge

საბარძნეთს ახალი პრეზიდენტი ჰყავს

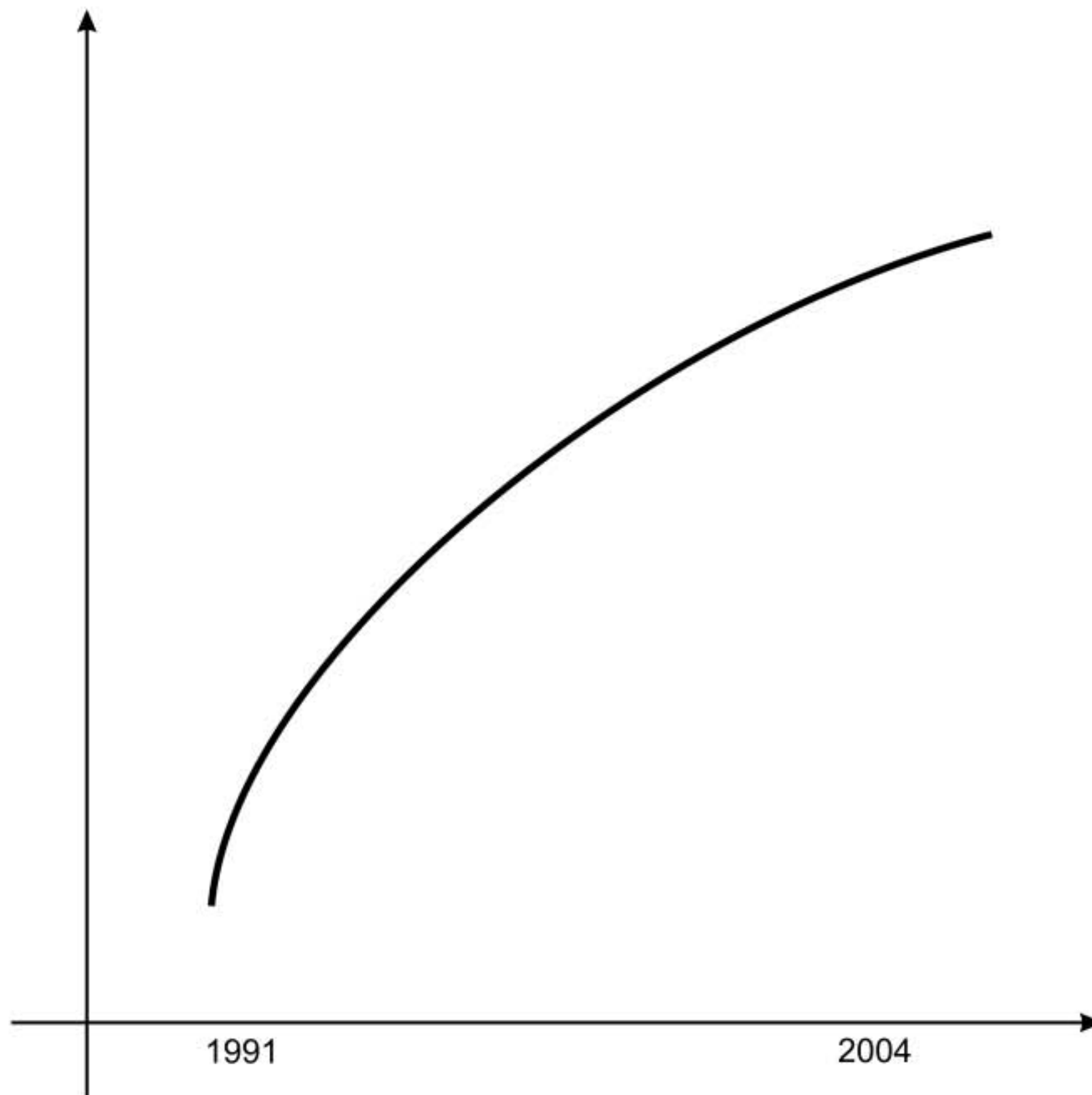

საბერძნეთს მეორე მსოფლიო ომის ვეტერანი პრეზიდენტი ჰყავს.

როლოს პაპულიასი საბერძნეთის ქალაქ იოანინაში დაიბადა, განათლებით იურისტია. მეორე მსოფლიო ომის დროს ის მონაწილეობდა გერმანული ოკუპაციის წინააღმდეგობის მოძრაობაში, ზოლი ბერძნეთის ახალმა პრეზიდენტმა პარლამენტის შენობის გვერდით მდებარე უცნობი ჯარისკაცის ძეგლი გვირგვინით შეამკო. პრეზიდენტის სასახლეში პაპულიასი საბერძნეთის წინამორბედ პრეზიდენტ კონსტანტინოს სტეფანოვილოს შესვდა, რომელმაც მას ახალი სამუშაო ადგილი უჩვენა. კა-

ნდრეუს ერთ-ერთი ახლო მეგობარი. პაპულიასი თავის დროზე ქვეყნის ტექნიკური მთავრობის (ფუნქციონირებს არჩევნებს შორის პერიოდში, მუდმივი მთავრობის ჩამოყალიბებამდე) საგარეო საქმეთა მინისტრიც იყო 1985-1989 წლებში და სრულიად ბერძნული სოციალისტური მოძრაობის მთავრობაში - 1993-1996 წლებში. უკანასკნელ წლებში ის შეიარაღების საპარლამენტო კომისიის თავმჯდომარედ მუშაობდა.

24 საბატი

ER ბანკი რესპუბლიკა

ბანკი “რესპუბლიკა”
ყველასზე ეფექტური
ფინანსური ინსტრუმენტი

2004 წელი

აქტივები = 129 028 334

გადახდილი გადასახადები = 2 917 950

წმინდა მოგება = 6 529 776

რას აჰმივინ ბავშვებს

ბოლო ხუთი წელიწადია, რაც დედაქალაქის ბიუჯეტიდან სკოლებისთვის ინვესტირის შესაძენად ერთი თვიერი არ დახარჯულა. ბოლო ათეული წლებია, რაც სასწავლო დაწესებულებებში კაპიტალური სარემონტო სამუშაოები არ ჩატარებულა. ამ პრობლემებს ემატება სკოლების კეების ბლოკების არასასაზრბიელო მდგომარეობაც, რაც კეებითი მოწამვლებისა და სხვადასხვა ინფექციური დაავადებების წარმოქმნა-გავრცელების საშიშროებას ქმნის.

თამარ დვალ
მიმდინარე სასწავლო წელს საინტარიული ზედამხედველობის ინსპექციის მიერ მოსწავლეთა ჯანმრთელობის დაცვისა და ჯან-საღი გარემოს შექმნის მიზნით, დედაქალაქის ზოგადსაგანმანათ-ლებლო სკოლების საინტარიულ-ტექნიკური და საინტარიულ-პი-გიენური მდგომარეობის შესწავ-ლა დაწყო.
საინტარიული ზედამხედვე-

ლობის ინსპექციამ თბილისის სა-ხელმწიფო და კერძო სკოლებში აღმოჩენილი დარღვევების გამო, ექსპლუატაცია შეუჩერა 20-მდე სკოლის ბუფეტს.

კვების ბლოკების ექსპლუა-ტაციის მეჩრეების მიზეზებში აღ-სანიშნავია:

- სათავსოების განთავსება შე-უფერებელ დარბო;
- სარემონტო სამუშაოების ჩა-ტარების აუცილებლობა;
- სანტექნიკურად გაუმართაო-ბა (დაზიანებული წყალგაყვანი-

ლობა, ჭურჭლის და სარეცხი სა-შუალებების არასაკმარისი რაო-დენობა, მომსახურე პერსონალის ხელსაბანი ნიფარების და გამდი-ნარე ცივი და ცხელი წყლის არ-არსებობა);

- სადეზინფექციო საშუალებე-ბის დამზადების, ხმარებისა და შე-ნახვის წესების დაუცველობა;
- ინდივიდუალური კარადების არ არსებობა;
- სავალდებულო სამედიცინო შემონმების გადების დაუცველო-ბა (სანიტარიული წიგნაკები);
- ცხელი კერძების მომზადების-თვის საჭირო პირობების არქონა;
- მომზადებულ ორგანიზაციე-ბთან ხელშეკრულების გაუფორმე-ბლობა.

სკოლის ხელმძღვანელებს მდგომარეობის გამოსასწორე-ლად გარკვეული ვადა მიეცა.

სათანადო ღონისძიებების შეს-რულების შემდეგ, მათ განცხა-დებობა მიმართეს საინტარიულ ინსპექციას. გადამონმების შემ-დგომ, ფუნქციონირება აღუდგა მხოლოდ იმ ობიექტებს, რომლის საინტარიული მდგომარეობაც მოქმედ საინტარულ ნორმებს აკ-მაყოფილებდა. ექსპლუატაცია შეუჩერდათ იმ ბუფეტებს, სადაც მდგომარეობა არ გამოსწორეუ-ლა. მათზე დამყარებული მკაც-რი კონტროლი, რათა არ მოხდეს ფუნქციონირების აღდგენა თეი-თნებურად.

ექსპლუატაცია შეუჩერდათ შემდეგი სკოლების ბუფეტებს: 101, 187, 103, 106, 92, 70, 75, 140, 142, 7, 33, 113, 190, 167, 154. კერ-ძო სკოლა “ოპიზ”, №1 დამხმარე სკოლა.

სკოლების კვების ბლოკებთან

ერთად აგრეთვე შემონმდა ის სა-წარმოები, რომლებიც მზა საკეე-ბი პროდუქტებით ამარაგებენ სკოლის ბუფეტებს. გამოვლენი-ლი დარღვევების გამო ობიექტე-ბის ხელმძღვანელებს დაეკისრათ საჯარომო სანქციები, აეკრძალათ კრემიანი ნაწარმის შეტანა სკო-ლებში.

რამდენიმე დღის წინათ, შოო-მის, ჯანმრთელობისა და სოცია-ლური დაცვის სამინისტროს სა-ხელმწიფო საინტარიული ზედა-მხედველობის ინსპექციამ თბი-ლისის კიდევ ოთხი სკოლა შეა-მონწა. სამწუხაროდ, არცერთ მათგანში საინტარიული ნორმე-ბი დაცული არ იყო. სხვა სკოლე-ბის მსგავსად, 150-ე, 23-ე, 30-ე და პირველი ექსპერიმენტალური სკოლის დირექტორებმა გაფრ-თხილება მიიღეს.

ახალქალაქი მოსახლეობა აქცია გამართა

გუშინ ახალქალაქის ცენტრში, კულტურის სახლთან მოსახლეო-ბამ საპროტესტო აქცია გამართა. ქუჩაში გასული ხალხი რუსეთის სამხედრო ბაზის შესაძლო გაყეა-ნას აპროტესტებდა.

მომიტინგეთა განცხადებით, სამხედრო ბაზას ჯავახეთის მო-სახლეობისთვის განსაკუთრებუ-ლი ეკონომიკური მნიშვნელობა აქვს. გარდა ამისა, რუსი სამხედ-როები ამ რაიონში მცხოვრები სომხებისათვის, საუკუნეების მა-ნძილზე, უსაფრთხოების გარანტ-ად აღიქვებიან.

აქციის მონაწილეებს სომხე-თიდან ჩამოყვანილი მუსიკოსები ამხნეებდნენ. იქვე იყვნენ პარ-ტიების “ერქისა” და “ჯავახკის” წევრები, რომელთა აზრით, უკე-თესი იქნება, თუ რუსული სამხე-დრო ბაზა რეგიონიდან არ გაეცა, რადგან მოსახლობა ჯერ ამისა-თვის მზად არ არის. თუმცა, ისინი იმასაც ამბობდნენ, რომ პრეზიდ-ენტ სააკაშვილის გადაწყვეტილე-ბას ადგილობრივი მოსახლობა ნაკლებად თუ შეენიხალებდებოდა.

ახალქალაქისა და ნინოწმინდ-ის მცხოვრებლებმა საქართველ-ოს პრეზიდენტის სახელზე მიმარ-თვა გაავრცავეს. როგორც მიმარ-თვამია ნათქვამი, მათ სჯერათ, რომ მთავრობა ყურადღებას გა-მოიჩენს და სამხედრო ბაზას რე-გიონში დატოვებს, სანამ სამხედრო ჯავახეთში ეკონომიკური მდგო-მარეობა არ გაუმჯობესდება.

როგორც პარლამენტარმა ვან ბაიბურთმა განაცხადა, “ჯავახკ-ის” წარმომადგენლები მოსახლე-ობის აზრს არ გასოხატავენ და დირექტივებს რუსული სპეცსამ-სახურებისგან იღებენ.

“მე კარგად ვიცი საქართველ-ოს პრეზიდენტის პოზიცია, რომ ბაზაზე დასაქმებული ადამიანები სამუშაოს გარეშე არ დარჩებიან. რუსების გასვლის შემდეგ იქ ქარ-თული საჯაროო შენაერთი ჩად-გება და ბაზაზე არსებული ინფ-რასტრუქტურა კიდევ უფრო გა-ფართოვდება, რაც ახალი სამუ-შაო ადგილების შექმნასაც გული-სხმობს,” - აცხადებს ბაიბურთი.

პარლამენტარის აზრით, უკე-თესი იქნება, თუ საქართველოს ხელისუფლება მოსახლობათმა ახ-სნა-განმარტებით მუშაობას ჩაა-

ტარებს და აუხსნის, რომ ბაზის გაყვანა საფრთხეს არ წარმოადგ-ენს და ინფორმაციები, თითქოს რუსებს ახალქალაქში თურქეთის სამხედრო ნაწილები ჩაენაცვლე-ბიან, სიმართლეს არ შეესაბამება.

“ჯავახკის” ლიდერების აკან-ტორებს მოსახლობა არ აპყევბა. ისინი ავტონომიის მოთხოვნითაც იმუქრებიან, მაგრამ მათ ხალხი მზარს არ უყერს. ასე იქნება ბაზე-რის შემთხვევაშიც,” - აცხადებს ვან ბაიბურთი.

პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებული სამცხე-ჯავახეთში გიგია ხაჩიძე, ახალქალაქიდან რუ-სული სამხედრო ბაზების გაყვან-ის შემთხვევაში, ბაზაზე დასაქმე-ბულ ადგილობრივ მოსახლეობას იმავე ანაზღაურებით ახალ სამსა-ხურში დასაქმების გარანტიას აძ-ლევს. რწმუნებულის ინფორმაცი-ით, მიტინგში, რომლის მონაწი-ლეები რეგიონიდან რუსული სამ-ხედრო ბაზის გაყვანას ენისააღმ-დეგებოდნენ, 1500 კაცი მონაწი-ლეობდა და გაერცვლებული ინ-ფორმაცია, თითქოს მათი რაოდენ-ობა 6000-ს აღწევდა, სიმართლე-ს არ შეესაბამება.

“ახალქალაქის მოსახლეობა რუსული ბაზის გაყვანის შემდეგ დაუსაქმებელი არ დარჩება და სა-ქართველოს მთავრობა ამაზე უკ-ვე სერიოზულად მუშაობს. ახალ-ქალაქიდან რუსული სამხედრო ბაზების გასვლა გარდაუალა და ამას ვერანაირი მიტინგი ვერ შეუ-შლის ხელს. ახალქალაქის მოსა-ხლეობას კი, რომელიც რუსული სამხედრო ბაზების გაყვანის წი-ნააღმდეგ მხოლოდ სოციალური პირობების გაუარესების მიმით გამოდის, მთავრობა დასაქმების ალტერნატიულ სახეს შესთავაზ-ებს,” - აღნიშნა მან.

გუბერნატორი აქციის ორგა-ნიზატორებთან შეხვედრას და მათ “უფრო მშვიდ ვითარებაში” ინფორმირებას აპირებ.

რუსული ბაზების გაყვანის შე-მიხვევაში, მოსახლეობის დასაქ-მების პრობლემის გადაჭრის გზად საპარლამენტო უმრავლე-სობას რუსული სამხედრო ბაზე-ბის ქართული სამხედრო ნაწილებე-ით ჩანაცვლება ესახება.

24 სთატი

40 დღე ჯუარაზ ყვანიას ბარდაცვალებიდან

საქართველოს პრემიერ-მინი-სტრის ზურაბ ყვანიას გარდაცვა-ლებიდან ორმოცი დღე გავიდა. ზურაბ ყვანიას მეგობრები და ოჯახის წევრები დიდუბის საზო-გადო მოღვაწეთა პანთეონში, ყო-ფილი პრემიერ-მინისტრის საფ-

ლაეთან შეიკრიბნენ და პატივი მიიგეს მის სხონვას. მათ შორის იყვნენ პარლამენტის წევრები და ამერიკის ელჩი საქართველოში რიჩარდ მაილსი. მოვიანებით პა-ნთეონში პრეზიდენტი სააკაშვი-ლიც მივიდა. **ინტერ-პრესი**

შვიცნადრის განვითარებისა და თანაფრომლოვის სააგანტოს წარმომადგენლობა სახარატი კაპაბანიში ინვანეს ახალგაზრდა სახალფიფო მოხალაბას სასწავ-ლო კურსზე “საერთაშორისო პაორომიპური ორგანი-ზაციებო: თეორია და პრაქტიკა”.

კურსი ჩატარდება 2005 წლის 2 მაისიდან 15 მაისამდე ერევან-ში ყენევის “საერთაშორისო ურთიერთობების სწავლების ინსტი-ტუტის” მიერ. სწავლებაში მონაწილეობის მისაღებად საქართვე-ლოდან 6 კანდიდატი შეირჩევა. განაცხადების შემოტანის ბოლო ვადაა 2005 წლის 6 აპრილი. განაცხადის ფორმები და დამატები-თი ინფორმაცია განთავსებულია ვებ-საიტზე:

http://hei.unige.ch/psio/outreachactivities/capacitybuild-ing.html

ასევე შეგიძლიათ მიმართოთ ყენევის საერთაშორისო ურთი-ერთობების სწავლების ინსტიტუტის, საერთაშორისო ორგანიზა-ციების სწავლების პროგრამის კოორდინატორს ახიმ ვენმანს ელ-ექტრონული ფოსტით: cabiriditions@yahoo.com

როგორ განვითარდეს ბიზნესი საქართველოში? ახალი სისტემა Microsoft Navision - თქვენი ბიზნესის წარმატების ინსტრუმენტი

ინფორმაციული ტექნოლოგიების კომპანია UGT-სთვის 2005 წელი არაერთ ნოვაციას უკ-აზიზრდება. Microsoft Windows XP-ს ქართული ვერსიის შექმნის პარალელურად, UGT-იმ Microsoft-ის ბიზნეს გადაწყვეტილებების დანერგვა დაიწყო. “ბიზნესის მართვა თანამედრო-ვე ტექნოლოგიების გამოყენებით”-ასე ერქვა პრეზენტაციას, რომელიც სასტუმრო მერიოტ-ში კომპანია UGT-ის ეგიდით, ქართველი ბიზნესმენებისთვის ჩატარდა. სპეციალურად ამ თა-რილისთვის საქართველოს ესტუმრა, Microsoft Business Solution-ის წარმომადგენელი დის-ტი ქვეყნებში ევგენი კულიკოვი.

კომპანიის მართვის ავტომატიზირებული სისტემა Microsoft Navision(tm)-ის პრეზენტა-ციას დავსწრნენ საქნაეთობის, აბრეშუმის გზის, მაგთის, ჯეოსელის, კოკა-კოლას, ლდაგის სანტეს, ნიკორას და ბიზნეს წრეების სხვა წარმომადგენლები. დამსწრეთა შორის იყო თითქ-მის ყველა წამყვანი კომპანიის ტოპ მენეჯერი.

“შზარდი კონკურენციისა და ცვალებადი გარემოს პირობებში, სულ უფრო ძნელი ხდება ბიზნესის ეფექტურად მართვა” -. აცხადებს, კომპანია UGT-ს გენერალური დირექტორი **გიორგი ჭირაქაძე** და კომპანიის სადისტრიბუციო და ფინანსური პროცესების ავტომატიზა-ციის, ასევე ბიზნეს პროცესების ეფექტიანობის გაუმჯობესებისათვის, ერთერთ სწორ გადა-წყვეტილებად, Microsoft Navision-ის დანერგვას მიიჩნევს. “Microsoft Navision არის ბიზნეს პროგრამული გადაწყვეტილება, რომელიც აერთიანებს ინფორმაციას კომპანიის ნებისმიერი ერთეულიდან. ამ სისტემის დანერგვა თქვენს ხელს შეგიწყობთ წარმატებული ბიზნეს ურთიე-რობებში ჩამოაყალიბოთ კლიენტებთან და მომწოდებლებთან. მისი დახმარებით თქვენ შე-გეძლებათ სრული კონცენტრაცია მოახდინოთ თქვენს მთავარ საქმიანობაზე, ძლიერ მხარე-ებზე და მაქსიმალურად გამოიყენოთ თქვენს ხელით არსებული დრო და რესურსები.”-აცხად-ებს **გიორგი ჭირაქაძე**.

“აუცილებელი ინსტრუმენტი ბიზნესის განვითარებისთვის”. ასეთი შეფასება მიეცა სის-ტემა Microsoft Navision-ს, ბიზნეს წრეების წარმომადგენლებისგან. სისტემა Microsoft Navision-ის პრეზენტაციამ დიდი ინტერესი გამოიწვია და კომპანიების წარმომადგენელთა უმეტესობამ სურველი გამოთქვა უფრო დეტალურად გაცნობოდნენ წარმოდგენილ სისტემ-ას.

პრეზენტაციაზე კომპანია UGT-ის წარმომადგენლებმა Microsoft Business Solutions-ის პროდუქტების საშუალებით, ქართული კომპანიებისთვის პრობლემების გადაჭრის პრაქტიკ-ულ მაგალითებზეც ისაუბრეს. დაისვა ის პრობლემატური საკითხები, რომელსაც მუდმიად ახდებიან ბიზნეს წრეების წარმომადგენლები. მაგ: მოუწევლი და მოძველებული პროგრამე-ბი, ფინანსების ბუნდოვანი სურათი. თანამშრომლების არაადამრუქტიულობა. კომპანია UGT Microsoft-თან ერთად გამოსავალს პოულობს. როგორც UGT-ის ბიზნეს პროგრამული უზრუ-ნელოყობის დეპარტამენტის დირექტორი **სანდრო ჯეჯელავა** აცხადებს: “Microsoft Navision სისტემის მეშვეობით მენეჯერებს აღარ მოუწევთ ფიქრი ყოველდღიური, წერილანი პრობ-ლემების გადაჭრის გზებზე და კონცენტრირებას ბიზნესის განვითარებზე მოახდენენ. Microsoft Navision-ის სისტემაზე დამყარებული ბიზნეს გადაწყვეტილება დაგეგმირებათ ახე-ლურად დაგეგმით და რეორგანიზება გააკეთოთ თქვენს მიერ გამოშვებულ პროდუქციას, საკუთარი მომთხოვნების შესაბამისად განახორციელოთ ინვესტირის მენეჯმენტი, პერსონა-ლიზირებული პორტალებისა და ავტომატიზირებული ბიზნესტრანზაქციების საშუალებით გააუმჯობესოთ თქვენი კომპანიის ბიზნეს ურთიერთობების პროდუქტიულობა.”

კომპანია Microsoft-სა და UGT-ის მსევეურების თქმით, ეს არის პროექტი, რომელიც ზე-მით მართავს დღე უმართავს დღე, შესაძლებლობას მოცემბით, გადაადგილების გარეშე დეაქკონტაქტით თანამშრომლებს, პარტნიორებს, და კლიენტებს. დიაცვათ მნიშვნე-ლოვანი ბიზნეს მოსაცემები, ეფექტურად დაგეგმით ბიზნეს პროცესები და გაზარდით თქვენი კლიენტების რიცხვი.

კომპანია UGT-ის ბიზნეს პროგრამული უზრუნველყოფის დეპარტამენტის დირექტორის **სანდრო ჯეჯელავას** განცხადებით, Microsoft Navision წარმოადგენს ორგანიზაციის ისეთი მნიშვნელოვანი ბიზნეს-პროცესების მართვის ინსტრუმენტს, როგორიცაა მენეჯერული აღ-რიცხვა, ბიზნეს-გადაწყვეტილებების მიღება, ფინანსური და სასაქონლო ნაკადების მძირა-ობა, იმპორტი და დისტრიბუცია, წარმოება, მომარგება, ძირითადი საშუალებების მართვა, ადამიანური რესურსების მართვა, გაყიდვები, კლიენტებთან ურთიერთობა და სხვა. სისტემა შეესაბამება ERP II საერთაშორისო სტანდარტს და მსოფლიო მასშტაბით 300,000 კომპანია-შია წარმტებით დანერგილი. მძლავრ ფუნქციონალურ საშუალებების პარალელურად, Microsoft-ის სხვა პროდუქტების მსგავსად, სისტემას აქვს მარტივი ინტერფეისი, რაც მის

დანერგვასა და ათვისებას მნიშვნელოვნად ამარტივებს.

ქართული ბიზნეს წრეების დაინტერესება Microsoft Business Solution-ის პროდუქტებით ჯერ კიდევ გასულ წელს მოხდა, როდესაც კომპანია UGT-იმ კლიენტებთან ურთიერთობის, ხარისხის მართვისა და გაყიდვების სფეროში რეგულივ წარმოქმნილ პრობლემატურ საკითხ-ებს, სპეციალური კონფერენცია მოიქცენა.

Microsoft Navision-ის ფუნქციების მცირე ჩამონათვალი ასე გამოიყურება: ფინანსების მართვა, მინოდების მართვა, პროდუქციის მართვა,რეპორტები და ანალიზი, გაყიდვებისა და მარკეტინგის მართვა, ვენდორებთან და კლიენტებთან ურთიერთობა ქსელის პორტალებს საშუალებით, ადამიანური რესურსების მართვა, პროექტების მართვა, სერვისების მართვა, საიდენტრიფიკო პროცესების მართვა.

თუ მენეჯერი ფიქრობს, რომ საწარმოში ზემოთ ჩამოთვლილი მართვის სისტემები მოუ-ქნელია, მას შეუძლია არსებული პრობლემებით კომპანია UGT-ის მიაკითხოს. UGT Microsoft Navision-ის სისტემის დახმარებით იზრუნებს, კომპანიის საჭიროებებიდან გამომდინარე, ალტერნატიული ბიზნეს გადაწყვეტილება მიიღოს და შემდეგ მისი დანერგვა უზრუნველყოს.

კომპანია UGT-იმ ბიზნეს გადაწყვეტილებების დანერგვაზე Microsoft-თან მოლაპარაკე-ბები ჯერ კიდევ 2004 წელს დაიწყო. ამავე წელს გაფორმდა ხელშეკრულება და UGT გახდა Microsoft Business Solution-ის სერტიფიცირებული ბიზნეს პარტნიორი.

Microsoft Navision-ის სისტემას დღესდღეობით 35,000 კომპანია, 50 - ზე მეტ ქვეყანაში იყენებს. დღესდღეობით სისტემა Microsoft Navision-ის დანერგვა უკვე დაიწყო საქართვე-ლოში ერთ - ერთ მსხვილ იმპორტიორ და დისტრიბუტორ კომპანიაში.

„Microsoft Navision-ის სისტემის დანერგვით, თქვენ შეძლებთ სწრაფად მისდოთ ცვალე-ბად ბიზნეს გარემოს და მოიპოვოთ კონკურენტული უპირატესობა. წარმოების ინტეგრირე-ბული ბიზნეს გადაწყვეტილებები, მთელს კომპანიაში გაავრცელებს კომპანიისთვის მნიშე-ნელოვან ინფორმაციას. დაგეგმარებიდან დანეყვებით, მაღალი ხარისხით დამთავრებული, თქვენ ხელით იქნება ყველა საჭირო რესურსი იმისათვის, რომ ეფექტურაანად მართოდ საწარმო. თქვენ შეძლებთ პროდუქტიულობის ზრდას, დანაზარჯების შემცირებას, და კლიენტის მომ-სახურების დონის გაზრდას.”-აცხადებს კორპორაცია Microsoft -ის წარმომადგენელი დის-ტი ქვეყნებში **ევგენი კულიკოვი**.

ნებისმიერ წარმატებულ კომპანიას სურს მიიღოს ინფორმაცია მომგებიანობის გაზრდის, დანაზარჯების შემცირებისა და კონტროლის მექანიზმების შესახებ. გამომდინარე აქედან, თქვენი კომპანიისთვის მიზანშეწონილი იქნება აღმოაჩინოს ახალი შესაძლებლობები ბიზნეს-ის პირობის განვითარების გაუმჯობესების კუთხით. ასე რომ დაფიქრდით.....

ბლიც-ტანდარი ბაუბახრობებით

B2

ჰიდავ ერთი პრემიერა

B3

"ზანტაფონმა" ბაბუჩაძე "დინამოს" დააშორა

B4

მეზარქოლახი იხსენავენ ბარდასულ დღეებს

სუკ-ის და ცსს-ს "მოსასხამის და ხანჭლის" რაინდები
ერთ სასადილო მაგიდასთან

მაქორ სტარა
საქ კორ ახა-ში

ვაშინგტონის ჯაშუშთა მუზე-
უმში ლანჩი გაიმართა, რომლის
დროს სუკ-ის და ცსს-ს (ცენტრა-
ლური სადაზვერვო სამმართვე-
ლო) თანამშრომლები მოქმედებ-

ის საბჭოთა დიპლომატები, რომ-
ლებიც ამერიკელებს გადააბირე-
ვინებდნენ თავს, რათა ისინი დე-
ზინფორმაციით ეკეცა. ასე, მაგა-
ლითად, როდესაც საბჭოთა კავ-
შირში თავიანთი აგენტურის ჩაე-
რდნით შენუხებულმა ამერიკულ-
მა სადაზვერვო სამსახურებმა გა-

ოლდრიჩ ეიმსი "ტაიმის" ყდაზე

ის "ნამყვანი ჯაშუში" ("Spy
Handler"), ინგლისურ ენაზე გამო-
სვლასთან დაკავშირებით გაიმარ-
თა. ნიგნში მოთხრობილია, როგ-
ორ შედიოდა სუკ-ი ცსს-ში.

შეიძლება ითქვას, რომ ავტო-
რი თავის ნიგნს "ნატურიდან" და
"პირველი ხელიდან" წერდა. ვიქტო-
რ ჩერკაშინმა სუკ-ში მუშაობა
ჯერ კიდევ სტალინის დროს დაი-
წყო - 1952 წელს და მის რიგებში
იყო 1991 წლამდე, ფაქტობრივად,
საბჭოთა კავშირის დაშლამდე.
სუკ-ის რიგებში ჩერკაშინის მოლ-
ვანეობის უმეტესი დრო მიმარ-
თული იყო ცსს-ს "ერთგულების,
სანდოების და მორალის ძირის
გამოთხრისკენ" (ასე ახასიათებს
ჩერკაშინის მოლვანეობას "უოლ
სტრიტ ჯორნალი"). ასეთი მაღა-
ლი შეფასება დაიმსახურა ჩერკა-

დანწყიტეს გაერკეით თავიანთი
ნარუმატებლობის მიზნებზე, მათ
ნარუდგინეს ვიღაც "მისტერ იქ-
სი". ეს მისტერი - საბჭოთა დიპ-
ლომატი, რომლის სახელი ნიგნში
არაა ნახსენები, ნათესა დოლარად
"მიეყიდა" ამერიკელებს. როდეს-
აც მათი სადაზვერვო სამსახურე-
ბი "ნამოევენ" "მისტერ იქსზე",
ჩერკაშინმა მათი ეჭვები რეალურ
"თხუნელას" მოაპირა. ის უმტკი-
ცებდა ცსს-ს, რომ სუკი მათ ინ-
ფორმაციას ელექტრონული მე-
თოდებით, ვერენტონის (ვირჯი-
ნიის შტატი) ცსს-ს კომპიუტერ-
ულ ცენტრში შესვლით მოიპოვ-
ებს. "თხუნელები" კიდევ რვა ნე-
ლონადს მუშაობდნენ ლუბიანკა-
ზე ასეთი დეზინფორმაციების
დახმარებით.

ჩერკაშინის ნიგნში დანერი-

"ბრმა გაფრენა" ავტობიოგრაფი-
კულია, რომელიც 1993 წლიდან, ემუშაობ
ექიმად. მანამდე ემუშაობდა თბილისში. 1980
წელს დავამთავრე თბილისის სამედიცინო
ინსტიტუტი.

სურვილი გამიჩნდა, ქართველი
მკითხველისათვის გამეზიარებინა ჩემი
გამოცდილება და მომეწოდებინა
ინფორმაცია ამერიკულ მედიცინაზე.
ბატონ მამუკა ფაჩუაშვილს
დავუკავშირდი და მისი მშვევლით
შესაძლებელი გახდა ამ რუბრიკის
ჩამოყალიბება. ვფიქრობ, რომ რუბრიკას
ყოველკვირეული ხასიათი ექნება.
შევეცდები, შევარჩიო ისეთი საკითხები,
რომელიც ფართო მკითხველისათვის
საინტერესო იქნება, მით უმეტეს დღეს,
როდესაც ქართული მედიცინა ძირითადი
ცვლილებების აუცილებლობის წინაშე
დადგა და ამ თვალსაზრისით სხვა
ქვეყნების მაგალითი საინტერესო უნდა
იყოს. შეიძლება ვიფიქროთ იმაზე, თუ
რისი გაზიარება იქნება კონსტრუქციული
ჩვენს პირობებში და რა აღმოჩნდება
მიუღებელი ჩვენი სინამდვილისათვის.
რუბრიკაში შევეცდები, მოვიყვებ
ამერიკული მედიცინისა და სამედიცინო
განათლების თავისებურებებზე,
გზადაგზა შევადაროთ ისინი ქართულ
სინამდვილეს; ვისაუბრებ სხვადასხვა
დაავადებებზე, მათ პროფილაქტიკასა და
მკურნალობაზე. ასევე მინდა,
მოგაწოდოთ ინფორმაცია მსოფლიო
მედიცინის უახლესი მიღწევების შესახებ.
მომავალში შეიძლება თქვენი წერილების
საფუძველზე ჩავატაროთ დისკუსიები
სამედიცინო ეთიკის საკითხებზე, ექიმის
პასუხისმგებლობებზე, ავადმყოფის
უფლებებზე ჩვენს სინამდვილეში და
აგრეთვე მოგაწოდოთ პრაქტიკული
დასმულ კითხვებზე გავრცელებული
დაავადებების შესახებ.

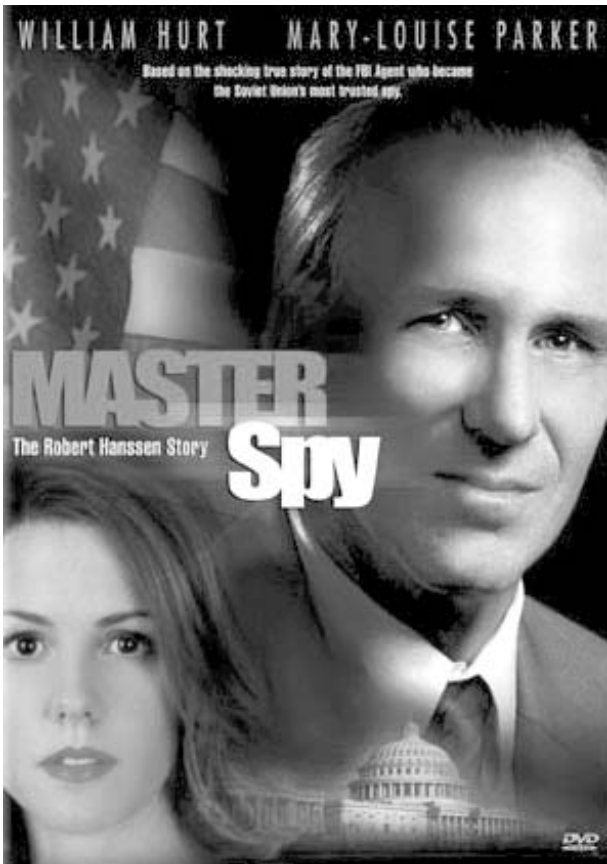
მამ ასე, ხელმადე!

ხვალდაც ყოველ სამუშაოს - რუბრიკა "მედიცინა - მარტივი და გასაგები"

პატივცემულო მკითხველო,

მე გახლავართ გიორგი მიქელაძე,
ვცხოვრობ ამერიკის შეერთებულ
შტატებში 1993 წლიდან, ემუშაობ ექიმად.
მანამდე ემუშაობდი თბილისში. 1980
წელს დავამთავრე თბილისის სამედიცინო
ინსტიტუტი.

რუბრიკაში დამარცხებულია. თასი რვენი!

რობერტ ჰენსენი

ამ moles, ანუ "თხუნელების" სა-
ხელები დღეს საყოველთაოდ
ცნობილი და ყვადღებულა. ესე-
ნი არიან ოლდრიჩ ეიმსი (ცსს) და
რობერტ ჰენსენი (დფბ). ვაშინგ-
ტონიდან მოსკოვში დაბრუნებუ-
ლი ჩერკაშინი განაგრძობდა ამე-
რიკული სადაზვერვო სამსახურე-
ბის ძირის "თხრას". მას მიყავდა

ლებით არის მოთხრობილი ჰენსე-
ნის მუშაობის შესახებ, რომელიც
პირისპირ არასდროს ხედებოდა
თავის პატრონებს და მათთვის
ინფორმაციას სპეციალურად შე-
თანხმებულ სამალავებში ტოვებ-
და. უფრო მეტიც, სუკ-მა არც კი
იცოდა, რომ "თხუნელა" სწორედ
ჰენსენია! ეს იყო უნიკალური,

სამშობლომ დიდად
დააფასა ვიქტორ ჩერკა-
შინის მოღვაწეობა. ცსს-ს
ძირგამოთხრელი მუშა-
ობისთვის იგი ლენინის
ორდენით დაჯილდოვდა
(მე არ ვიყავი მუზეუმში
ლანჩზე და არ ვიცი ჩერ-
კაშინის პიჯაკის ლაქა-
ნზე ბრწყინავდა თუ არა
ეს მედალი. მაგარი იქნე-
ბოდა, თუ ბრწყინავდა!).
ახლა ჩერკაშინი მოსკოვ-
ში ხელმძღვანელობს
ერთ-ერთ კომპანიას,
რომელიც "უსაფრთხოე-
ბით ვაჭრობს". ჩვენი
დროის პარადოქსია: იმ
გარემოებაში, რომ ცალ-
კეული, ჩერკაშინის მსგა-
ვსი წარმატებების მიუ-
ხედავად, საბჭოთა კავ-
შირმა წააგო "ცივი ომი",
საშუალება მისცა ჩერკა-
შინს ჩამოსულიყო ვაშინ-
გტონში, აშშ-ში გამოეცა
თავისი ნიგნ და ეჩუქე-
ბინა (წარწერით) თავისი
გუშინდელი მონინააღმ-
დეგეებისთვის. ნიგნი
Spy Handler გამოცა კომ-
პანიამ "ბეისიქ ბუქსმა"

(Basic Books). მასში 338 გვერდია
და 26 დილაჩი ღირს.

დაბოლოს, კიდევ ერთი პარა-
დოქსი. ასევე დროის, ჩერკაშინის
ნიგნი რუსეთში არ გამოცემულა,
რადგან მასში მოთხრობილი ამბე-
ბი რუსეთის ახალი ხელმძღვანე-
ლობის მიერ არაა აპრობირებული
და ვიზაგაცემული.

ნახტავ კინოკაპი სკაილი

SUB.U.TEXT

"საფრანგეთიდან ჩამოსული ყოველი მათე ადამიანი სუბუტექსის შემოტანია. საფრანგეთის აფთიაქებში გავრცელებული ტკივილგამაყუჩებელი საშუალება რიგითი მედიკამენტია, რომელიც ექიმის ცნობის გარეშე გაიცემა. სუბუტექსის აბებს არა აქვს სურნელი, ჩვეულებრივ ამანათებში შეუმჩნევლად იფუთება. მისგან მოგება არის ერთი ათასზე - ამას ჩვენ ვერ შევაჩერებთ",- ეს საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის ვანო მერაბიშვილის სიტყვებია, რომელიც 12 მარტს ბრძანა ნარკომანიასთან ბრძოლის მსურველებთან შეხვედრაზე. ასეთი მსურველები უხვად იყვნენ სათათბირო დარბაზში: შოუბიზნისის წარმომადგენლები, მწერლები, სპორტსმენები და ბევრი სხვა.

ნარკომანიასთან ბრძოლის ფორმის ძიება, ისევ იმ ტრივიალური მეთოდებით შემოიფარგლებოდა (ამ ეტაპზე), როგორიც გახლავთ აქციების, კონცერტების მოწყობა, აფიშების დამზადება. ერთ-ერთ ყველაზე უფრო პროირიტეტულ ნაბიჯად მენიშნა საგანმანათლებლო ჩარჩოებში იმ ინფორმაციის მითავსება, რაც ახალგაზრდას ამოწურავ ინფორმაციას მიაწოდებს ნარკოტიკების ხმაურების შემთხვევაში, მოსალოდნელი შედეგის შესახებ. ამომწურავს და არა კონკრეტულს, როგორც თამბაქოს კოლოფზე მითითებული და ლამის უკვე სახელმწიფოსთან შეწივებული - მონევა მავენებელია თქვენი ჯანმრთელობისთვის.

"მოცხსნათ ტრაგეზმია...იუმორიც გავფრით" - ასეთი ფრაზაც გაისმა. ყველაზე ხშირად კი მაინც მსოფლიო გამოცდილებას და მაგალითებს იმედილებდნენ. მაგრამ...

როგორც სხვა დანარჩენის მიმართ, საქართველოს ამ მოვლენაზეც თავისებური "ორღობული" მიდგომა და "გაგება" აქვს. ჩვენ ვერც აქ გამოვჩინდამ ახალიფი. არსად არ არის ნარკომანობა ისეთი პრესტიჟული, როგორც აქ, ამ ქვეყანაში. იყო ნარკომანი, ნიშნავს, რომ უზრუნველყოფილი ხარ, როგორც ფუფუნების ნივთებით, ასევე მეგობარი გოგონებით. აქვე დავამატებ, რომ საგრძნობლად იმატა ნარკომანი გოგონების რიცხვებიც, უცნაურია, მაგრამ ყმაველიებს ასეთი გოგონებიც მოეწონიათ. ეს არის მოდა, და პირველ რიგში ამის ნინაღმდეგ უნდა გატარდეს იდეოლოგიური რეფორმები. როგორც ფსიქოლოგები იუწყებიან, საუკეთესო საშუალებას წარმოადგენს ერთნაირი სოციალური ფენის შორის ინფორმაციის გაცელა, - როდესაც ახალგაზრდას მიმართავს ახალგაზრდა, და ეს არ არის დიდატყუარი, დაკვეთილი ამოცანის გატარება. ამ შემთხვევაში აკრძალვის შედეგად გამოწვეულ პროტესტს ავიცილებთ თავიდან.

ანტირეკლამა რომ არ იქცეს რეკლამად, საჭიროა ზუსტი სიტყვების პოვნა. შევთანხმდეთ, რომ ნარკომანები ავადმყოფები არიან, და კიდევ - ისინი არ უნდა დადიოფონ საზოგადოებისაგან, ისე, როგორც ნებისმიერი სუსტი ადამიანის უგულვებელყოფა არის დანაშაული. ნარკოტიკების გამავრცელებლები კი, ისინი ვინც, როგორც საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქმა ლია მეორემ აღნიშნა - "სისლიან პურს ჭამენ", უნდა გამოვარცხანოთ სასტიკი დამნაშავეებად.

საპატრიარქოში გამართული შეხვედრის განწყობა, რომელიც იმავე 12 მარტს მოეწყო, შინაგან საქმეთა სამინისტროს თათბორის შემდეგ, რადიკალურად განსხვავებული იყო.

"ჩვენი შოულები ილუქებიან" - განაცხადა პატრიარქმა და ამაში არავის შეჰპარვია ეჭვი. დაუსაქმებლობით და გაქცევის ინსტიტუტით რომ არის ნაკარნახევი მასობრივი ნარკომანია, არც ეს უნდა იყოს ახალი ამბავი. და მოუხდევად იმისა, რომ მიეღო მსოფლიოში ებრძვიან გამძვინვარებულ ლტოლვას გაბრუებისაკენ, მაინც ვერ აღმოფხვრეს. როგორც "ბოროტი ენები" ამბობენ ნარკოტიკების გავრცელება თავად სახელმწიფოსთვის ინტერესის სფეროს წარმოადგენს.

ასეა თუ ისე, ჩვენ ჩვენი ორიგინალურ-ექსკლუზიური შემთხვევა გვაქვს - არ არსებობს ალტერნატივა - ქვეყანა ვერ ქმნის იმ პირობებს, სადაც ახალგაზრდისთვის ცხოვრება იქნება საინტერესო და რადგან თანდაყოლილი შინაგან, თუ რელიგიური კულტურა ასეთი იშვიათობა აღმოჩნდა (სხვათა შორის, ესეც გაუტარებელი იდეოლოგიის შედეგია), ახალგაზრდა ილუზიაში ყოფნას ირჩევს, მით უმეტეს თუ ნარკომანობა სულაც არ არის ცუდი ტონი, - პირიქით თავის დამკვიდრების საუკეთესო საშუალებაა.

ბოლოს როდის გსმენიათ, შესანიშნავი ბიჭია, კარგი მსმელიო?! ალბათ 50-იანი წლების ქართულ გაუნათებელ კინოში. ალკოჰოლის პროპაგანდას სულაც არ ვწვევი, უბრალოდ, ერთი დეტალია ხაზგასასმელი: სასმელი ყველაზე ხელმისაწვდომია და შესაბამისად არ წარმოადგენს იდემალებით მოცულობის განცდას - ინტერესიც ნაკლებია. ამა არ მინდა ნარკომანიასთან ბრძოლის ერთ-ერთ საშუალებად იმის ლეგალიზება ვახსენო, რადგან ფაქტია, ჩვენ ისე იოლად ვერ გამოძვრებით, როგორც ეს პოლანდიამ მოახერხა, სადაც ნარკოტიკების ლეგალიზების მოუხედავად, ადგილობრივი მოსახლეობა მომხმარებელთა ძალიან პატარა პროცენტს შეადგენს.

მოკლედ დაჰყარა გარდაქმნების აუცილებლობა, მაგრამ საჭიროა იმ ზუსტი ფორმის მოძიება, რითაც ჩვენ თანატოლებს დავაჯვრებთ: მიუხედავად იმისა, რომ "აქ" ცხოვრება ძნელია, "იქ" უარესია, თუნდაც იმიტომ რომ, ვხდებით იოლად სამართავები, ადვილად ვტყუვდებით და ბედნიერები ვართ იმით, რომ საპატარულო პოლიციას თურმე ჭაში ჩავარდნილი მამაკაცი ამოუყვანია... დაკარგული სკულეროზიანი მოხუცი კი სახლში დაუბრუნებია. რეალურად კი, როგორც ვანო მერაბიშვილმა აღნიშნა საპატრიარქოში გამართულ შეხვედრაზე: ნარკომანიის ბუდე არის ციხე, რომელსაც ჩვენ ვერ ვაკონტროლებთო. უწმინდების კითხვას "რატომ"? ასეთი პასუხი მოჰყვა: ახალ ციხეებს ვაშენებთ და იქ გავაკონტროლებთო.

ასე რომ, დროზე! "გადაადგე"! - ეს ის პირველი მესიჯია, რომელიც სტიკერის ფორმატით უნდა გავრცელდეს ქალაქში კი არა, - ქვეყანაში. ეს უკვე დამზადებულია მხატვრების ჯგუფის - გიორგი სუმბაძისა და ლევან ზუცუბიძის მიერ. მასზე მინიმალისტური ტენდენციით არის გამოსახული შესაბამისი გრაფიკა და იქვე - sub.u. text.

ფრთხილი, სწორი და მრავალჯერადი გზით, ნარკომანიის წინააღმდეგ!!!

ბლის-ტენდარი გაუგებრობებით

მანტანა დავითია

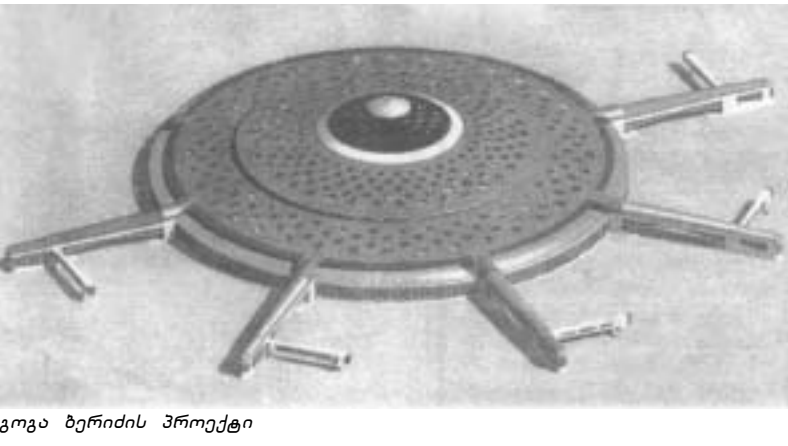
თითქოს საქართველოს აკლდა რყევები და ვნებათაღელვა, თბილისის აეროვაგზლის შენობის ახალი, ბოლო 50 წლის მანძილზე რიგით მესამე, "ტენდერი" რომ არ დამატებოდა; ტენდერი, რომელიც გაუგებრობების, არაკომპეტენტურობის და არაკანონიერების ნიშნაა და რომელიც ბაღებს ეჭვს, რომ ეს ერთ-ერთი უცხოურ ფირმასთან გარიგების დაკანონების მცდელობაა. ამას ამჟამად არც ტენდერის ორგანიზატორები მალავენ, უფრო სწორად, ვერ მალავენ. მათ თორმე ძალიან გაკვირვებით, როდესაც 20-დღიან ბლიც-ტენდერზე, მათ მიერ ლობირებული გერმანული პროექტის გარდა, კიდევ ორი ქართული პროექტი რომ შემოსულა: ერთ-ერთი 20 წლის წინათ შესრულებული - არქიტექტორების გივი და გიორგი თუხარელების, ხოლო მეორე ამ რამდენიმე წლის წინათ ვენეციის ბიენალესათვის შესრულებული, არქიტექტორ გიორგი ბერიძის პროექტი. პრესის, ტელევიზიის, არქიტექტორების, არქიტექტორთა კავშირის, პარლამენტარების მწვავე რეაქციის შემდეგ, თითქოს გარდაუვალი იყო ტენდერის ორგანიზატორებს - საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს და ს.ს. "თბილისის საერთაშორისო აეროპორტის" ხელმძღვანელებს ელიარებისათ შეცდომა და განაცხადებისათ მისი ჩაშლის შესახებ, მაგრამ მათ მანვერი არჩიეს, გააგრძელეს ტენდერის ვადები 20 მარტამდე, რაც ოდნავადაც ვერ ცვლის საქმის ვითარებას. საკითხავია, რა გადაავადეს ამ ტენდერ-დეპუტატი, რომლის მიზანზე ორგანიზატორებსაც კი საერთო აზრი არა აქვთ?! სატენდერო განაცხადში ლაპარაკია "საპროექტო წინადადებაზე" - ე.ი. - პროექტზე. აეროპორტის კომერციული დირექტორი, ბატონი ზ. ხეჩუაშვილი ამბობს: "ჩვენითვის მთავარი იყო იმ კომპანის დანეტრესება, რომელსაც 35 მილიონი დოლარის ჩადება შესაძლებლობა ექნებოდა ამ შენებლობაში". ეკონომიკური განვითარების მინისტრი კი ბრძანებს: "ქართველმა არქიტექტორებმა სატენდერო განცხადება ალექსეს როგორც არქიტექტურული ტენდერი, ეს გახლდათ ტენდერი ბიზნესინადადებაზე" (ორივე ციტატა 2005 წლის, 28 თებერვლის გაზეთ "კვირის პალისტრადან"). გაუგებარია, რამდენად შესაძლებელია ბიზნესინადადებების შეჯერება და რამედ გადამწყვეტილობის მიღება პროექტის გარეშე. აქედანაც ხომ დასტურდება, რომ ორგანიზატორებს პროექტიც და ინვესტორიც უკვე მონიშნული ჰყავდათ. გასაკარია, ასეთი მნიშვნელოვანი საქმის - ყველა ქვეყნისათვის უპირველესი ობიექტის - აეროვაგზლის შენებლობის საკითხის ასეთ არაკანონიერ და პრიმიტიულ ორგანიზაციულ საწყისებზე დაწესება, რომ თბილისის ახალი აეროვაგზლის შენებლობის აუცილებლობაზე დიდი ხანია იცინდ და მისი მოგვარების გზებზე ათენებენ და აღამებენ ამერიკული, გერმანული, თურქული, ბელგიური და სხვა ფირმები, ხოლო

ქართველი არქიტექტორები ამის შესახებ "ბლიც-ტენდერით" იგეგმენ. რამდენად ეთიკურია, რომ არაფერი ვთქვათ კანონიერებაზე, ასეთი საქციელი? სტატიაში "არაკომპეტენტურობის დოლი" - ("საქართველოს რესპუბლიკა", 1. II. 2005წ.) აღვნიშნე და ახლაც გავიმეორებ - არქიტექტურაში ყველაფერი იწყება პროექტით, ტენდერი მოიღება გამოცხადდეს მხოლოდ კონკრეტული პროექტის რეალიზაციაზე, თანაც მუშა პროექტის საფუძველზე, სადაც გადამწყვეტილია არა მხოლოდ ქალაქგეგმარებითი, არქიტექტურულ-სივრცული, მხატვრული, ტექნოლოგიური და საინჟინრო მოწყობის საკითხები, არამედ ინტეგრირების მოწყობისა და მოპირკეთების დეტალებიც კი. სატენდერო დოკუმენტაციის შედგენა ძალზე შრომატევადი საქმეა, ითხოვს მაღალ კვალიფიკაციას, ის ხშირად რამდენიმე ათეულ ტომს მოიცავს, სამაგიეროდ დამკვეთმა ერთიშნად იცის, რა შედეგები ექნება და რა დაუჯდება ობიექტი. გამაკვირვა ეკონომიკური განვითარების მინისტრის ბ-ნ ალექსი ალექსიშვილის პოზიცია: "ჩვენ არ გვავინტერესებდა რა ფორმის იქნებოდა აეროვაგზლის შენობა - სამკუთხედი, ოთხკუთხედი თუ მფრინავი თევზის მაგვარი, მთავარი იყო ბიზნესპარტნიორის მოძიება". მეჩვენება, რომ აქ რეგობრობაა არეული, საშუალება მიზანზე წინაა დაყენებული. ჯერ არ დაბადებულ ბავშვს აბრამი დაარქვეს. ძალიან ვეჭვობ, რომ შევძლოთ, ისეთი კეთილი ბიზნეს-პარტნიორი მოვიძიოთ, რომელიც დავეთანხმდებ, შევადგინო სრულყოფილი საპროექტო დავალება, დააფინანსოს კონკალი (იქნებ საერთაშორისო კი) კომპეტენტურ ფიურის შუარჩევნის პროექტი და გამოაცხადოს ტენდერი ამ პროექტის რეალიზაციაზე, ტენდერის თვითონაც მიიღოს მონაწილეობა საერთო საწყისებზე. ასეთი ბიზნეს-პარტნიორი ჯერ არ დაბადებულა. ბიზნეს-პარტნიორებს, უკეთეს შემთხვევაში, აწყობთ თავიანთი პროექტით, მათ ხელთ არსებული ტექნიკური, ტექნოლოგიური და ფინანსური საშუალებებით, ასევე მოთხოვნილი თანხის ანაზღაურების გარანტიით ააგონ შენობები. აწყობს კი ეს იმ მოქალაქებს, რომლებმაც წლებების მანძილზე უნდა იხადონ ეს თანხა? ან რა უპასუხისმგებლობა ასეთი მნიშვნელოვანი პრობლემის "ტენდერისათვის" 20-დღიანი ვადის დანესება, ნაიკითხეთ სატენდერო განცხადებები - ქინძინა და ორბახუმის შესყიდვაზე გამოცხადებული ტენდერისათვის 1-2 თვეზე ნაკლებს არ იძლევიან. ბიზნეს-პარტნიორის მოძიება კარგი საქმეა, მაგრამ აეროვაგზლის შენებლობა არ არის ხორბლის ან სოიოს შესყიდვა, არც ასფალტის დაცემა, საკითხი ეხება არქიტექტურულ ხარისხს, იდეოლოგიას, დამოუკიდებელი ექვერის დედაქალაქის ჭიჭკარს, ევრის ღირსებას. უამრავი კითხვა იბადება:

რა მეთოდოლოგიით და ვინ დაადგინა, რომ თბილისის აეროვაგზალი უნდა იყოს საათში 2 ათასი მგზავრის გამტარებელი? ვინ არიან სატენდერო კომისიის წევრები, რამდენი არქიტექტორი, არქიტექტორ-ურბანისტა წარმოდგენილი კომისიაში,

"აკომის" პროექტი

გოგა ბერიძის პროექტი

გივი და გიორგი თუხარელების პროექტი

არიან თუ არა თბილისის მერიის, საკრებულოს და საზოგადოების წარმომადგენლები ამ კომისიაში? აეროპორტი ხომ თბილისის ნაწილია.

რა ქალაქგეგმარებითი, მოცულობით-სივრცული მოთხოვნები აქვს თბილისის მერიის ურბანული განვითარების სამსახურს ამ ობიექტისადმი? იქნება თუ არა ძველი და ახალი შენობების არქიტექტურულ-სივრცული სახე მთლიანობაში გააზრებული, თუ ეს მოცულობით დარჩენიან უსახურ ავტონომიებად?

რა უფრო მიზანშეწონილია არქიტექტურული და ეკონომიკური თვალსაზრისით, ამჟამად მოქმედი აეროვაგზლის ძირეული რეკონსტრუქცია-გაფართოება, მისი ახლებური არქიტექტურული გააზრება (ამის დიდი შესაძლებლობა არსებობს), თუ ახალის შენებლობა?

რა აზრი ჰქონდა რამდენიმე წლის წინათ 11 მილიონი დოლარის გაღებას "მოდერნიზაციაზე", თუკი ასე ჩქარა აუცილებელი გახდებოდა ახალი აეროვაგზლის შენებლობა?

ხომ არ ნიშნავს კომპანიის ან ფიზიკური პირის მიერ აღერ შესრულებული სამშენებლო პროექტებზე ინფორმაციის მოთხოვნა იმას, რომ საქართველოს სამშენებლო-საპროექტო ფირმები მექანებზე სააგენტო ვალდებულია ექნებოდეს?

როგორია სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს პოზიცია ამ ტენდერთან დაკავშირებით, ხომ არ დაირღვა კანონი ტენდერის შესახებ? სააგენტო ვალდებულია მკაფიოდ და საჯაროდ დააფიქსიროს თავისი პოზიცია. შესაძლოა, მან უკვე გააკეთა სათანადო გან-

ხაროდ, მე არ მაქვს ცნობა სამხატვრო აკადემიის კურსდამთავრებულებზე, მაგრამ, დარწმუნებული ვარ, სურათი დაახლოებით ანალოგიური იქნება. რალა შორს ნავიდეთ - შეადარეთ "ტენდერზე" წარმოდგენილი სამი პროექტი ერთმანეთს - ქართველი არქიტექტორების პროექტები, მათ შორის 20 წლის წინათ შესრულებული კი, გაცილებით მიზიდველია, ვიდრე გერმანული პროექტი. ამ პროექტმა სახელი ვერ შეჰმატა წარმომდგენ ფირმას, ასეთი პროექტის შემოთავაზება უხერხულიც კი არის დიდი არქიტექტურული ტრადიციების მქონე ქვეყნისათვის. რალაც გაუგებრობასთან გვაქვს საქმე. არქიტექტურა იყო და დარჩება ერის მატერიალური და სულიერი კულტურის სფეროდ. არაფერი, ჩვენზე დიდი არქიტექტურული და კულტურული ტრადიციების მქონე ქვეყანა გააუპიროვნა უკონტროლო არქიტექტურულ ექსპანსიამ, თავისუფალმა არქიტექტურულმა ბაზარმა, ჩვენ სიფრთხილე გვმართებს. აი, რა წერია "არქიტექტორთა საერთაშორისო კოდექსში": "...იმ პრინციპებიდან გამომდინარე, რომ პასუხისმგებლობა ყოველი ქვეყნის განვითარებისათვის ძირითადდ თვით ამ ქვეყანას ეკისრება, ადგილობრივი პროფესიონალი არქიტექტორები უნდა ფლობდნენ საკუთარი ხალხის საჭიროებათა ინტერპრეტაციის უპირველეს უფლებას. გარემო, რომლის ჩამოყალიბებისათვის მონოდეგულია პროფესიონალი არქიტექტორი, უნდა გამოხატავდეს ერის სულისკვეთებას და მისი კულტურის არსს". (ცხადია, ჩვენ, ისევე როგორც მრავალი ჩვენზე უფრო დიდი და განვითარებული ქვეყანა, ვერ შევძლებთ სპეციფიკური ობიექტების უახლესი ტექნოლოგიის გათვალისწინებით დაპროექტებას და რეალიზაციას, მაგრამ შენობის არქიტექტურული სახის, განწყობილების, ხასიათის, სულისკვეთების ანუ არქიტექტურულ-მხატვრული იდეოლოგიის ჩამოყალიბებაში ქართველი არქიტექტორების მონაწილეობა აუცილებელია. ხომ არ ვისურვებდით საქართველოს ჰიმნის, დროშის და გერბის შექმნა უცხოელისათვის დაგვევალბინა. ჩვენ არ ვითხოვთ "უპირველეს უფლებას", ვითხოვთ თანაბარ უფლებას საკუთარ ქვეყანაში მოღვაწეობისათვის.

დასკვნა ასეთია: აეროვაგზლის ახალ შენობაზე უნდა გამოცხადდეს ღია, შესაძლოა, ღია-დაკვეთილი კონკურსი, ზუსტად ისე, უპირველეს ყოვლისა კი ხელისუფლების წარმომადგენლებზე, საკონკურსო ვადები, ასევე პრემიები პრობლემის სირთულეს შეესაბამის უნდა იყოს. კონკურსში გამარჯვებული პროექტის რეალიზაციაზე უნდა გამოცხადდეს ტენდერი. ასეთია აპრობირებული და ერთადერთი კანონიერი გზა. ამ წესით და რიცით აიგო ბოლო 10-15 წლის მანძილზე მსოფლიოს უღამაზესი საერთაშორისო აეროვაგზლები: სტანსტოდი ესექსი და ჩეკ ლამ კოკტი ჰონ კოვში - არქიტექტორი ნორმან ფოსტერი, კანსის ინსტიტუტის კურსდამთავრებულთაგან 40-მდე ახალგაზრდა წარმატებით მოღვაწეობს უცხოურ კონსტრუქციულ ფირმებში.

როგორია სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს პოზიცია ამ ტენდერთან დაკავშირებით, ხომ არ დაირღვა კანონი ტენდერის შესახებ? სააგენტო ვალდებულია მკაფიოდ და საჯაროდ დააფიქსიროს თავისი პოზიცია. შესაძლოა, მან უკვე გააკეთა სათანადო გან-

ხაროდ, მე არ მაქვს ცნობა სამხატვრო აკადემიის კურსდამთავრებულებზე, მაგრამ, დარწმუნებული ვარ, სურათი დაახლოებით ანალოგიური იქნება. რალა შორს ნავიდეთ - შეადარეთ "ტენდერზე" წარმოდგენილი სამი პროექტი ერთმანეთს - ქართველი არქიტექტორების პროექტები, მათ შორის 20 წლის წინათ შესრულებული კი, გაცილებით მიზიდველია, ვიდრე გერმანული პროექტი. ამ პროექტმა სახელი ვერ შეჰმატა წარმომდგენ ფირმას, ასეთი პროექტის შემოთავაზება უხერხულიც კი არის დიდი არქიტექტურული ტრადიციების მქონე ქვეყნისათვის. რალაც გაუგებრობასთან გვაქვს საქმე. არქიტექტურა იყო და დარჩება ერის მატერიალური და სულიერი კულტურის სფეროდ. არაფერი, ჩვენზე დიდი არქიტექტურული და კულტურული ტრადიციების მქონე ქვეყანა გააუპიროვნა უკონტროლო არქიტექტურულ ექსპანსიამ, თავისუფალმა არქიტექტურულმა ბაზარმა, ჩვენ სიფრთხილე გვმართებს. აი, რა წერია "არქიტექტორთა საერთაშორისო კოდექსში": "...იმ პრინციპებიდან გამომდინარე, რომ პასუხისმგებლობა ყოველი ქვეყნის განვითარებისათვის ძირითადდ თვით ამ ქვეყანას ეკისრება, ადგილობრივი პროფესიონალი არქიტექტორები უნდა ფლობდნენ საკუთარი ხალხის საჭიროებათა ინტერპრეტაციის უპირველეს უფლებას. გარემო, რომლის ჩამოყალიბებისათვის მონოდეგულია პროფესიონალი არქიტექტორი, უნდა გამოხატავდეს ერის სულისკვეთებას და მისი კულტურის არსს". (ცხადია, ჩვენ, ისევე როგორც მრავალი ჩვენზე უფრო დიდი და განვითარებული ქვეყანა, ვერ შევძლებთ სპეციფიკური ობიექტების უახლესი ტექნოლოგიის გათვალისწინებით დაპროექტებას და რეალიზაციას, მაგრამ შენობის არქიტექტურული სახის, განწყობილების, ხასიათის, სულისკვეთების ანუ არქიტექტურულ-მხატვრული იდეოლოგიის ჩამოყალიბებაში ქართველი არქიტექტორების მონაწილეობა აუცილებელია. ხომ არ ვისურვებდით საქართველოს ჰიმნის, დროშის და გერბის შექმნა უცხოელისათვის დაგვევალბინა. ჩვენ არ ვითხოვთ "უპირველეს უფლებას", ვითხოვთ თანაბარ უფლებას საკუთარ ქვეყანაში მოღვაწეობისათვის.

დასკვნა ასეთია: აეროვაგზლის ახალ შენობაზე უნდა გამოცხადდეს ღია, შესაძლოა, ღია-დაკვეთილი კონკურსი, ზუსტად ისე, უპირველეს ყოვლისა კი ხელისუფლების წარმომადგენლებზე, საკონკურსო ვადები, ასევე პრემიები პრობლემის სირთულეს შეესაბამის უნდა იყოს. კონკურსში გამარჯვებული პროექტის რეალიზაციაზე უნდა გამოცხადდეს ტენდერი. ასეთია აპრობირებული და ერთადერთი კანონიერი გზა. ამ წესით და რიცით აიგო ბოლო 10-15 წლის მანძილზე მსოფლიოს უღამაზესი საერთაშორისო აეროვაგზლები: სტანსტოდი ესექსი და ჩეკ ლამ კოკტი ჰონ კოვში - არქიტექტორი ნორმან ფოსტერი, კანსის ინსტიტუტის კურსდამთავრებულთაგან 40-მდე ახალგაზრდა წარმატებით მოღვაწეობს უცხოურ კონსტრუქციულ ფირმებში.

როგორია სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს პოზიცია ამ ტენდერთან დაკავშირებით, ხომ არ დაირღვა კანონი ტენდერის შესახებ? სააგენტო ვალდებულია მკაფიოდ და საჯაროდ დააფიქსიროს თავისი პოზიცია. შესაძლოა, მან უკვე გააკეთა სათანადო გან-

მომდარლის მუსიკალური გზავნილი

თამარ ივერი დასავლურ მუსიკალურ პრესაში

მადი სარაზრიაკოვა

დღეს ბევრს საუბრობენ დასავლურ განათლებასა და დილომებზე. საქართველოში ეს კვალიფიკაციურობის უპირველეს ნიშნად იქცა, თუმცა, ზოგჯერ პირიქითაც ხდება. ბოლო დროს ნარმატებებს აღწევს ქართველი მომღერალი თამარ ივერი (ჯავახიშვილი). მის შესახებ გამოქვეყნებულ ყველა სტატიასა თუ ინტერვიუში ხაზგასმით საუბრობენ იმ ცოდნასა და გამოცდილებაზე, რომელიც სოპრანო საქართველოში მიიღო. "თბილისის კონსერვატორიაში მიღებული ცოდნა განსაკუთრებით დამეხმარა საერთაშორისო ასპარეზზე", - ასე იხსენბა ჟურნალ Orpheus-ში თამარ ივერის ინტერვიუ.

ევროპაში თუ ამერიკაში უამრავი ქართველი მომღერალი მოღვაწეობს. ბევრი მათგანის შესახებ ჩვენამდე ამახივარ არ აღწევს, ზოგიერთს კი იქ მოპოვებული წარმატებების შემდეგ უფრო

ვაფასებთ. მათ შორის წინასწარობის დაცვა ალბათ ყველაზე უკეთ მსოფლიო მუსიკალური პრესისთვის თვალყურის დევნებით შეგვიძლია. ცნობილმა გერმანულმა მუსიკალურმა ჟურნალმა Orpheus ერთ-ერთი უკანასკნელი გამოშვება თამარ ივერის მიუძღვნა. ქართველი სოპრანოს აღიარებას ეჭვგეშ ალბათ უკვე ვეღარავინ დააყენებს.

თამარ ივერს საქართველოში თამარ ჯავახიშვილის სახელით იცნობდნენ. ქართველ მსმენელის ყველაზე უკეთ დაამახსოვრდა 1998 წელს პაატა ბურჭულაძის ინიციატივით გამართული საერთაშორისო საოპერო ფესტივალიდან "ბრაგო". აქ მან დეზუბონას პარტია შეასრულა და ღირსეული პარტნიორობა გაუწია ისეთ ვარსკვლავებს, როგორებიც არიან თანამედროვეობის უღედესი ბარიტონი რენატო ბრუზონი და კრისტინა იოჰანსონი. ცოტა ხანში თამარ ჯავახიშვილმა ბუესტოში ერთ-ერთი ყველაზე პრესტიჟული ვოკალური კონკურსის - "ვერდის ხმების" ჯილ-

თამარ ივერი "ორფეოსის" ყდაზე.

დო მოიპოვა. ამას მოჰყვა ზალცბურგში მოპოვებული მოცარტის კონკურსის პრემია. ასე დაიწყო მომღერლის დასავლური კარიერა: თავდაპირველად გრაციას, შემდეგ კი - ბონის, ბერლინის, ვენის თეატრებში შესრულებული სპექტაკლები. ბოლო დროს ამ ჩამონათვალს "ლა სკალას" იაპონური ტურნე (რიკარდო მუტის ხელმძღვანელობით) და ევანის ფესტივალზე მსტისლავ როსტროპოვიჩთან ერთად გამოსვლაც შეემატა.

მსოფლიო საოპერო ელიტაში დამკვიდრების თვალსაზრისით, უკანასკნელი წელისნადი განსაკუთრებით ნაყოფიერი გამოდგა თამარ ივერის შემოქმედებაში. მისი დებიუტი შედგა ლონდონის კოვენტ გარდენის სცენაზე. აქ მან მოცარტის "დონ ჯოვანი" (დონა ანას პარტია) შეასრულა. ჟურნალმა Opernwelt ქართველ მომღერალს "მანათიბელი ვარსკვლავი" უწოდა. 5 მარტიდან 16 აპრილამდე კი თამარ ივერი მეტროპოლიტ

რუბრი

რუმინეთი დამარცხებულია. თასი ჩვენი!

ეს ყველაფერი ეროვნულ სტადიონზე პირველად მოხდა

ლელოს ავტორები: ირაკლი ლაბაძე და თედო ზიბზიბაძე.

მომენტები: ლელოს ავტორები: ირაკლი ლაბაძე და თედო ზიბზიბაძე.

პაატა თოთაძე ვეროვის პრეტა თასი

საქართველო 2013 რუმინეთი

საქართველო: მაგრაქველიძე (სუ-ჯაშვილი, კოპალიანი), ა. გიორგაძე, ზურაბაშვილი, ზედგინიძე, გორგოძე (დათუნაშვილი), ლაბაძე, მისსუ-რაძე (ურუშაძე), უდესიანი, აბუსე-რიძე, ჯიმშელაძე, მაჩხანელი, ი. გი-ორგაძე (ფირფილაშვილი), ზიბზი-ბაძე, ურჯუკაშვილი, ბარკალაია
2 ლელო - ლაბაძე, ზიბზიბაძე
2 გარდასახვა და 2 საჯარიმო - ჯი-მშელაძე

რუმინეთი: ბალანი, ტინეუ, სოკაჩუ, სოკოლი, პეტრე, მერსიო, ტუდორი, კოროდიანუ, სირნუ, ტოფანი, ტეო-დორესკუ, გონტინეაიკი, მაფტი, სე-უანი, დუმბრავე
1 ლელო - სოკოლი
1 გარდასახვა და 2 საჯარიმო - ტოფანი

ბევრი რამ მოხდა პირველად შაბათს. პირველად დამარცხდა რუმინეთი თბილისში, პირველად დაეუფლა საქართველოს ნაკრები ანთიმოზ ივ-ერიელის თასს, პირველად ეცვით ბორჯღალოსნებს ახალი მაისურები. მოხდომება და თავდადება ქარ-თელ მორაგბეებს არასდროს აკლ-დით, მაგრამ მარტო ამის წყალობით რუმინელებთან ფონს ვერ გავდიო-დით - "სტეფარი" ჩვენს შეცდომებს იყენებდა და შინ თუ გარეთ გვაბარ-ცხებდა. შაბათს პირიქით მოხდა, რუმინეთი მისსავე შეცდომებზე და-ვიჭირეთ და დავაბარცხეთ. გამარჯვებულებს არ ასამართ-ლებენო. ამდენად, ძნელია საუბარი საქართველოს ნაკრების ხარვეზებ-ზე, თუმცა, უთქმელობაც არ ივარგ-ებს. ასე რომ, წერილი პირობითად შეიძლება ორ ნაწილად გავყოთ -

ერთი, სადაც მხოლოდ მატჩის სტე-ნოგრამა იქნება წარმოდგენილი და მეორე, ანალიზით, დადებით და უარყოფით მხარეებზე საუბრით. სტუმრები მე-3 წუთზე დანინა-ურდნენ. იტალიელმა არბიტრმა მო-ლის ჩაქცივისთვის დაგვაჯარიმა. ტოფანმა ზუსტად დაარტყა თითქმ-ის 40 მეტრიდან - 0:3. ხუთ წუთში დაახლოებით იგივე მდგომარეობი-დან მიეცა მალხაზ ურჯუკაშვილს ჯარიმის გატანის შანსი, მაგრამ მი-რადე ჯიმშელაძემ აიღო საკუთარ თავზე - 3:3. მე-17 წუთზე რუმინეთ-მა აუტში მოიგო ბურთი, მოლი და-ყენა და ისე შეგვიტია. მაგრამ ურ-ჯუკაშვილმა ააცილა ბურთი მეტო-ქეს. ხუთ წუთში ტოფანმა მეორე ჯარიმა გავტანა - 3:6. ჭიდაობაში დამაჯდა მამუკა მაგრაქველიძე, რომელმაც ცოტა ხნით კი გაავრძე-ლა თამაში, მაგრამ მალე შესაცვლე-ლი გახდა.

ტაიმის ბოლომდე კიდევ მოგე-ცა ჯარიმის ორჯერ დარტყმის სა-შუალება. 37-ე წუთზე უკვე ჯიმშე-ლაძემაც ააცილა, თუმცა, მანვე და-მატებულ დროში მაინც მოახერხა ანგარიშის ხელშეწყობა გათანაბრე-ბა - 6:6. ამათ შორის კი იყო ეპიზო-დი, როცა მსაჯმა ზვიად მისისურაძ-ეს 10 წუთით დაატოვებინა მოედან-ი. ბორჯღალოსნებმა მოლით შეუ-ტყეს, კარის პირდაპირ 20 მეტრამ-დე მოადნოეს და ჯარიმის დარტყმის თუ გათანაბრების უფლება მოიპოვე-ს, მაგრამ მისისურაძე ნაკინკლავდა ერთ-ერთ რუმინელთან და შეაფუ-რთა. მსაჯმა ის მოედნიდან გააძე-ვა. ჯარიმაც დავკარგეთ. სამ წუთში მას კოროდიანუც მიყვა მეტისმეტ-ად უწესო თამაშისთვის.

სანყის წუთები რუმინელთა შე-ტევებში მიილია. ზედიზედ სამჯერ შეგვიტყეს აუტიდან, მაგრამ სამჯერ იგრძნობოდა, ყველა შერკინება და-რვე მოვახერხეთ თავის დაცვა. 52-ე

წუთზე რუმინეთმა მარცხენა ფრთი-დან შეგვიტია. პირველად მეტოქის შეჩერება მაჩხანელმა მოახერხა, მა-გრამ რუმინელებმა გააგრძელეს შე-ტევა. ტოფანს არეკნის დასარტყმე-ლი პოზიცია შეუქმნეს, თუმცა, რუ-მინელ ნახევარმცველს ლაბაძემ და-უფარა, გადავარდნილ ბურთს მოუს-ნრო და ისე ირბინა ლელომდე, წინ არავინ დახვედრია. ჯიმშელაძემ ზუსტად გარდასახა - 13:6.

ამის შემდეგ რუმინელებმა უფ-რო გააძლიერეს დანოლა. 59-ე წუთ-ზე ზიბზიბაძემ ზედ ლელოს ხაზთან მოეხერხეთ. ჯარიმის დარტყმა ამ-ჯერად ჯიმშელაძემ აიღო საკუთარ თავზე - 3:3. მე-17 წუთზე რუმინეთ-მა აუტში მოიგო ბურთი, მოლი და-ყენა და ისე შეგვიტია. მაგრამ ურ-ჯუკაშვილმა ააცილა ბურთი მეტო-ქეს. ხუთ წუთში ტოფანმა მეორე ჯარიმა გავტანა - 3:6. ჭიდაობაში დამაჯდა მამუკა მაგრაქველიძე, რომელმაც ცოტა ხნით კი გაავრძე-ლა თამაში, მაგრამ მალე შესაცვლე-ლი გახდა.

70-ე წუთზე ურჯუკაშვილმა კი-დეც ერთი საჯარიმო ააცილა (50 მე-ტრიდან ურტყამდა). ხუთ წუთში სა-სწრაფდრივად გადავურჩით ლელ-ოს - მაფტიმ აგვიტრა ხაზი. შერე შეტევებში ტოფანი ჩაერთო, ბურთი ლელოში შეიჭურა, მაგრამ იქაც ზი-ბზიბაძემ იყონადა, ხელი შეუშალა მეტოქეს დამინებში. ბოლო წუთზე ტოფანმა მოედნის ცენტრიდან დაა-რტყა ჯარიმა - ააცილა. მსაჯის მი-ერ ნამატებულ დროში რუმინეთმა თავისი ნახევარზე 10-მეტრიან ხაზ-თან აუტში მოიგო, შემოგვიტია, მაგ-რამ გაეანერეთ. ზედხირობაში ზიბ-ზიბაძემ სეულანს აართვა ბურთი და ლელომდე კაცი არ იყო მისი გამჩე-რებელი. ჯიმშელაძემ ამჯერადაც ზუსტად გარდასახა - 20:13.

ესეც სტენოგრამა. ახლა კი იმა-ზე ვისაუბროთ, რა გააკეთა ჩვენა ნაკრებმა და რა - ვერა. დღენიადაგ ჩვენი შერკინების სიძლიერეზე ვსა-უბრობდით, შაბათს კი ყველაფერი პირიქით იყო - რუმინულმა შერკი-ნებამ დაჯაზნა ჩვენი. ეს უპირატე-სობა განსაკუთრებით მტატყტა იგრძნობოდა, ყველა შერკინება და-რვე მოვახერხეთ თავის დაცვა. 52-ე

მდგომარეობა მეტ-ნაკლებად იცე-ლებოდა. საკვირველია, მაგრამ რუ-მინელებმა ერთი მორატეც არ შეე-ცვალეს. 80 წუთი ერთი და იგივე ხა-ლხი იბრძოდა. ფეხით თამაშშიც გვაჯობეს რუმინელებმა. ფეხით თამაში კარგად რომ გამოგვიდო-დეს, ამდენი პრობლემა არ შეგვექმ-ნებოდა. არაერთხელ პირდაპირ ხე-ლში ჩაეუგდეთ ფეხით გადაკიდე-ბული ბურთი და მეტყვის დანყების საშუალება მიეცეით. ვერც აუტში ვაგდებდით კარგად. ბურთობაში ხომ მუდამ პრობლემები გვაქვს. გა-მონაკლისი არც ეს მატჩი იყო. რუ-მინელმა უკანახაზლებმა დაჯაბნ-ეს ჩვენები ბურთობაში. არც შეტე-ვაში ვვარგოდით, თუმცა, ეს ალბათ იმის გამო, რომ ჩაკეტული, კონტრ-შეტევებზე აგებული თამაში ვითა-რებოდა. ის ორი დელიტ რუმინელებ-ის მიერ შეტევებში დამუშავებული შეც-დომების წყალობით გაეიტანეთ, თორემ საკუთარი არაფერი შეგვიტ-მნია. ერთხელაც ვერ შევძელით მა-თი ხაზის გაჭრა, მაშინ როცა რუმინ-ნელებმა მსგავსი რამ სამჯერ მოა-ხერხეს. წინა მატჩებში ჩინებულად ვითამაშობდით დერეფანში. ცუდად არც ახლა გვითამაშია, მარამ ჩვენი ოთხი აუტი ნაგავი, მეტოქისა კი ორი მოვიგეთ. დავცამი კი კარგად ვითამაშეთ. ესეც პირობითია, რა თქმა უნდა, რადგან სამჯერ გავგიჭ-რეს ხაზი, მაგრამ რაკი სამჯერვე მოვახერხეთ მათი დაჭრა, ქულები მაინც ჩვენს ანგარიშზე ინერდა. ისიც სათქმელია, რომ სამჯერ თუ ოთხჯერ ლელოსთან ახლოს მეტო-ქის მოლის გაჩერება შეეძელით. სა-ერთო ჯამში იმის თქმა შეიძლება, რომ, მოვების მიუხედავად, ჩვენს გუნდზე უმღველესი შთაბეჭდილე-ბა არ უნდა შეგვექმნას. ბევრი ხარ-ვეზია გუნდის თამაშში, რომელსაც გამოსწორება უნდა.

ცოტა მსაჯსაც შეეცხთ, რომე-ლიც ისეთ რამეზე გვაჯარიმებდა, სხვა რომ არ იკადრებდა. ერთხელ

რუმინელთა ბლოკი ვერ შეამჩია, ერთხელაც სრულიად უწყინარ მდგომარეობაში წინ თამაში დაგვი-ფიქსირა, მაშინ როცა რუმინელებს ასეთი რამ ორჯერ ახატია. გასაკვირია, მაგრამ ამ ყველაფ-რის შემდეგ რუმინელთა თავკაცო-ბა ნამუხი იყო და ნაგება მსაჯს და-აბრალა. "შპირი იყო მომენტები, როცა მსაჯი ჩვენს შეტევებს აჩერე-ბდა და თქვენს გუნდს ამონევის სა-შუალებას აძლევდა. ამით არავით-არ შემთხვევაში არ გაქინებ საქარ-თელოს ნაკრების დამსახურებას, თუმცა, ფაქტია, რომ მსაჯმა თამა-ში გაგვიფუტა. ჩემი ბრით, ფრე მა-ტჩის ლოგიკური შედეგი იქნებოდა, მაგრამ დღეს თქვენ გაგიმართლ-ათ", - კატეგორიული იყო მეტოქის ფრანგი ტექნიკური დირექტორი რობერ ანტონენი. ნაკლებად კატე-გორიული იყო სორინ სოკოლი, რუ-მინელთა კაპიტანი: "ფეფირობ, არ ღერს მსაჯობაზე საუბარი, რადგან ის სრულიად ცალკე თემაა. მსაჯი შეცდომის ყოველივეს უშვებს ხან ერთი, ხან მეორე გუნდის სასარგებ-ლოდ".

იმაში, რომ შაბათს გაგვიმართ-ლა, მეტოქეს დავით ჩავლეიშვილიც დაეთანხმა, თუმცა, მარმანდელი ამბავიც შეახსენა, მეტოქე სასწაუ-ლებრივად რომ გადაურჩა ნაგებს. არც იმაში დაეთანხმა, თითქოს თა-მაში მსაჯმა ნააგებია რუმინელ-ებს: "მსაჯმა მართლაც დაუშვა შე-ცდომები, მაგრამ არა ისეთი, რომე-ლსაც შეეძლო მატჩის შედეგზე ემო-ქემედა. ჩვენ ვიცოდით, რას წარმო-ადგენს რუმინეთის ნაკრები და თა-მაში კონტრშეტევებზე ავანყვეთ. ამან გაამართლა. ორივე ლელო კო-ნტრშეტევისას გაეიტანეთ. ვალიარ-ებ, რომ გაგვიმართლა. იმასაც ვა-ღიარებ, რომ ფრე ნამდვილად ლო-გიკური შედეგი იქნებოდა, მაგრამ ყოველთვის თქვენ ხომ არ გაგიმარ-თლებდნ? შაბათს თქვენ გაგიმარ-თათ, წლეულს - ჩვენ".

მორცხვი ფეხბურთელი

ფეხბურთელების სითამამე, განსაკუთრებით ქალეობან ურთიერ-თობაში, საქვეყნოდაა ცნობილი, მაგრამ გამონაკლისებიც ხომ არსე-ბობენ? სწორედ ერთ-ერთ მათგანზე მინდა მოგითხროთ. ცოტა შორიდან დავიწყებ. "Daily Mirror"-თან საუბრისას ბრიტანული ჯგუფის "Girls Aloud"-ის სოლისტმა სარა პარდინგმა განაცხადა, რომ იდეალური პარტნიო-რი ვერა და ვერ იპოვა: "არც მისი ფინანსური შესაძლებლობები მაინ-ტერესებს და არც მისი სოციალური მდგომარეობა. ჩემთვის მთავა-რია, რომ იგი კარგი ადამიანი იყოს, აუცილებლად გულწრფელი და პატიოსანი. გარდა ამისა, ლამაზი თვალები და მომხიბლავი ღიმილიც ჰქონდეს". თურმე ნუ იტყვით და, ეს განცხადება "ლივერპულის" ფეხბურთე-ლმა რისიკმ მოისმინა თუ წაიკითხა - ზუსტად არ ვიცი. მაგრამ ეს არ არის მთავარი. მთავარი ისაა, რომ სარას მიერ აღწერილ იდეალურ მამაკაცში საკუთარი თავი ამოიცნო და... ქალები კი ბუზებივით ეხვევიან. თავად ეჭვობს, რომ ეს ყურადლე-ბა მისი დიდებისა და ფულის გამოა. ჰოდა, ასეთი გულწრფელი გან-ცხადება პირდაპირ მისწრება იყო მისთვის. მოკლედ, სასურველი ქალი აღმოაჩინა, მაგრამ ერთმა პრობლემამ იჩინა თავი: ჩვენი ფეხბურთელი ძალიან მორცხვი ვინმე ყოფილა. ვე-რაფრით ვერ მოიკრიბა მხნეობა იმისთვის, რომ ტრფივალის ობიექტს სიყვარულში გამოუტყდეს. "იონ-არნე გასულ წელს დამორდა ცოლს. ახლა მარტოსულად გრძნობს თავს. პარდინგის სიტყვებმა კი პირდაპირ გული აუჭროლა. რისის მისი გაცნობა, სადმე დაპატიჟება, დროის გატარება უნდა. თუმცა, ის არც ისეთი თავხედი, როგორც ფეხბურთელთა უმრავლე-სობა. პირველი ნაბიჯის გადადგმა ძალიან უჭირს. არადა, ისიც ესმის, რომ შეიძლება ვინმემ დაასწროს," - განაცხადა ფეხბურთელის ერთ-ერთმა მეგობარმა. გაცილებით, რა ეშველება ორ ცეცხლს შუა დამდგარ რისის: თა-ვხედობასაც რომ ვერ კადრულობს, თან ქალის დაკარგვის შიშიც რომ ტანჯავს?

გადამალუმა

კრიში მსოფლიო ჩემპიონმა სამ წონით კატეგორიაში შეინ მოსლე-იმ კარგა ლაზათიანდ დაარტყა მუშტი ყმაში პოპულარულ მსახიობ-სა და ტელენამყვანს ტომი არნოლდს (დარტყამაცა და დარტყამაც! მოკრივის მუშტის ემუხრებით?). თქვენ წარმოიდგინეთ, ყველაფერი ნებაყოფლობით მოხდა. საქმე ის გახლდათ, რომელიც ტელეარხ "Fox TV"-ის ერთ-ერთი სპორტული ტოქშოუს წამყვანია, მოსლი სტუმრად მიი-წვია და ტელეკამერების წინ სპარინგის გამართვა შესთავაზა. მოკრივე დათანხმა (შეგნებდებოდა თუ რა?), თუმცა, ეტყობა, უცებ თავისი მუშტის სიძლიერე ვერ გათვალა, ან ტომი არნოლდი ჩა-თვალა თანასწორ მონინააღმდეგედ. ასე იყო თუ ისე, დაარტყა, მაგრა-მ რა დარტყა! კინაღამ ნოკაუტში ჩააგდო. საბედნიეროდ, მონინააღმდეგემ სული მოითქვა. "ახლა დარწმუნებული ვარ, რომ "Fox TV"-ის უფროსები ჩემს მო-შორებას შეეცდებიან. თუმცა, მათ ჩემი გათავისუფლება კი არა, მო-კვლა უნდათ", - იხუმრა ცნობილმა ტელენამყვანმა (კიდევ კარგი, ზუ-მრობის თავი მაინც ჰქონდა). ახლა მოსლისაც მიუხერხნდით. მიუხედავად იმისა, რომ იგი მოკრივე გახლავთ, არასოდეს გახვე-ულა სკანდალში, თუ არ ჩავთვლით ერთადერთ შეთხვევას, როცა სპორტსმენმა თავის მწვერვალთან მუშობა აღარ მოიურგა. მწვერვალზე, არც მეტი, არც ნაკლები, მისი მშობელი მამა იყო. დეკ მოსლიმ შვილის წერთნა მამინ დაიწყო, როცა ამ უკანასკნელს რვა წელი შეუსრულდა. მას შემდეგ მამა-შვილი სულ ერთად იყო, თუ-მცა, ერთხელ მოსლი უმცროსმა გადაწყვიტა, რომ უკვე გაიზარდა. ეს იყო და ეს. არნოლდთან დაკავშირებული ინციდენტი კი არ ყოფილა მოკრივე-ის პრაღი. ცნობილმა ტელენამყვანმა დარტყმა სთხოვა და უარს ხომ არ ეტყოდა?

ჯერ ნააგეს. მერე მოილხინეს

ცნობილმა ამერიკელმა ჩოგბურთელებმა ვენუს და სერენა უილი-ამსებმა წარმატებას ვერ მიაღწიეს დუბაიში გამართულ მაღალი დო-ნის ტურნირზე - ცოტა არ იყოს, ადრე გამოითიშნენ მას. თუმცა, დღეს დასცდილმა ფიასკომ ოდნავაც არ დასწყვიტა გული. რა ჯობია, დამაბული გრაფიკისგან გათავისუფლებული, საფუძე-ლიან დასვენებას რომ მოიწიოთ. მოკლედ, მათაც ადგილობრივ აკვაპარკს მიაშურეს და თავიანთი თამაში ჩაცმულობითა და ქვეით ბევრი სხვა იქ მყოფი, განსაკუთრე-ბით, კი ტურისტებით ააშეს. მოკლედ, ისე მოილხინეს... ეს ახსოვდა მარცხი. მხოლოდ ეს იყო, სერენამ ერთ-ერთ რეპორტიორთან დაინუნუნა, დუბაიში განცდილი მარცხი მონინააღმდეგეთა მხრიდან განხორციე-ლებული ხისტი დარტყმები შედეგი იყო.

ბექშემებისა და ელტონ ჯონის ფინანსური ალიანსი

ვერა და ვერ ავცილდ დევიდსა და ვიქტორიაზე საუბარს. რატომ? იმიტომ, რომ საინტერესოა ეს წყვილი თავისი არაორდინარული გა-დაწყვეტილებებით. ჰოდა, მეც სხვა რა საქმე მაქვს, თუ არა ის, რომ ცნობილი წყვილის საქმეები თქვენამდე მოვიტანო. მოკლედ, ასე. დევიდმა და ვიქტორიამ საკმაოდ მოზრდილი სახლის (მარტო ცხრა საძინებელია) შეძნა გადაწყვეტეს სამხრეთ აფრიკაში. მერე რა არის ამაში განსაკუთრებულიო, - მკითხავთ. რა არის და ის, რომ ბექშემების სახლს ცნობილ მომღერალ ელტონ ჯონთან ერთ-ად ყიდულობენ, ანუ ისინი სრულყოფილიანი მფლობელები ვერ იქნე-ბიან და დასვენების დღეებსაც (სახლს სწორედ რომ მოსასვენებლის ფუნქცია ექნება) სერ ელტონთან ერთად გაატარებენ. ამბობენ, ბექშემებსა და ცნობილ მომღერალს ერთმანეთთან დი-დი ხნის მეგობრობა აკავშირებთ. ალბათ, ამიღომაც გადაწყვეტენ წყვილმა შვილების ნათლიად მისი კანდიდატურა და 2004 წლის დეკე-მბერში მას ხუთი წლის ბრუკლინი და ორი წლის რომეო მონათლიანა. მოგესხნებათ, ბექშემებს ახლახან მესამე შვილი გაუჩნდათ. სავა-რუდოდ, მის მონათლასაც სერ ელტონს მიანდობენ. ხომ გაგიკვირ, სადაც ორი, იქაც მესამეო.

დაქორწინდნენ. არ დაქორწინებულან...

თურმე ნუ იტყვით და, ენრიკე იგლესიასი და ანა კურნიკოვა სულ-აც არ ყოფილან დაქორწინებულები. არადა, რამდენს სერდნენ მათ ქო-რნალზე! იმასაც კი ამბობდნენ, რუსი ჩოგბურთელი ორსულადაო. მაგრამ ერთხელაც ყელში ამოუვიდა ესახნელ პოპ-მომღერალს ამდენი ტყუილი და მეტად მნიშვნელოვანი განცხადება გააკეთა: "ამ-ჟამამდ დაქორწინებული არ ვარ. ანა შესანიშნავი გოგონაა. მას კარგ-ად ესმის ჩემი. რაც მთავარია, ჩემი ატანაც შეუძლია, რაც, სხვათა შო-რის, არც ისე იოლია. თუმცა, დღესდღეობით, არ ვფიქრობ, რომ ქო-რნებისთვის მზად ვარ. ასე რომ, ამაზე საუბარიც კი ზედმეტია". ცოტა არ იყოს, მათი ამავეი დახლართული და გაუგებარია. თუ მა-რთლაც დაქორწინდნენ, ამის უარყოფას რა აზრი აქვს? თუ არა, მაშ-ინ გამოდის, რომ ეს ავიოტავი მოლიანად ჟურნალისტების ფანტაზი-ის ნაყოფია. შეგახსენებთ, რომ 2004 წლის დეკემბერში ამერიკულ მასობრივ საინფორმაციო წყაროებში გამოჩნდა ინფორმაცია იმის შესახებ, რომ კურნიკოვა მალულად ცოლად გაჰყვა იგლესიასს. ზოგიერთმა ჟურ-ნალისტმა ჩოგბურთელის არაითიზე ქორწინების ბეჭედიც კი შეამჩ-ნია. მედიის წარმომადგენლებს, პუბლიკისა, გულმა ველარ მოუთმინ-ა, ენრიკესთან ურთიერთობის შესახებ რომ არ ეკითხათ. პასუხმაც არ დააყოვნა: "ენრიკე შეუდარებელია. ყველაფერი არაჩვეულებრი-ვადაა. ჩვენ დაქორწინებულები ვართ". ჟურნალ "US Weekly"-ის ცნობით, წყვილი მექსიკაში შეუღლდა. მაშინ კურნიკოვასა და იგლესიასის წარმომადგენლებმა კომენტარი-სგან თავი შეიკავეს. ახლა კი კომენტარი თავად იგლესიასმა გააკეთა. ვთქვით, მართლაც არ დაქორწინებულან. მაშინ რისთვის დასჭირ-და კურნიკოვას საქორწინო მეჭყის წამოცმა. მოკლედ, გერაფერი ვერ გავიგე. თქვენ?

"მოსკოვის იმპერატორმა... ჩვენი სამეფო ჩამოგვართვა"

(სოლომონ მეორის წერილი ნაპოლეონისადმი)

ერაკლე გვლიჩიძე
დირიჟირი გვლიჩიძე

XIX საუკუნე ქართული სახელმწიფოებრიობისათვის ტრაგიკულად დაიწყო. 1801 წელს რუსეთის იმპერატორმა ალექსანდრე პირველმა ქართლ-კახეთის სამეფო გააუქმა, თან საერთაშორისო პოლიტიკურ ელიტას საქმე ისე წარმოუდგინა, თითქოს ეს აქტი ქართველი ხალხის თხოვნით განხორციელდა. პეტერბურგში მყოფი ქართველი ელჩი გარსევან ჭავჭავაძე თავის ახლობლებს სწერდა: "ქართლ-კახეთის სამეფო გააუქმეს, ქვეშევრდომებადაც კი არ მიგვიღეს. არავინა ისე დამცირებული, როგორც ქართველი ხალხი."

იგივე ბედი ელოდა მეორე ქართულ სახელმწიფოს - იმერეთსაც. "რუსეთის ხელმწიფე ყველგან სპობს მცირე ხალხების სამეფოებს და თვითონვე ითვისებს მათ, - მიმართავდა ცნობილი დიპლომატი სოლომონ ლიონიძე რუს სამხედრო მოხელეს ლიტვინოვს, - ისე როგორც ეს ჩაიდინა მან პოლონეთში, ყირიმში და ქართლ-კახეთში. ამას უნდა მოველოდეთ მისგან იმერეთშიც." ეს სიტყვებიც კარგად მიგვანიშნებს, თუ როგორ ერკვეოდნენ იმუხმინდელი ქართველი მოღვაწეები რუსული პოლიტიკის ნამდვილ ბუნებაში. ისინი გამოსავალს ეძებდნენ, რომელიც იმუხმად ფაქტობრივად არ არსებობდა. მაგრამ მაინც ეძებდნენ. 1810 წელს რუსეთმა იმერეთის სამეფოც გააუქმა და დაიპყრო. იმერეთის სამეფოს მესვეურებმა ბედი სცადეს და გამოინდელი ევროპის უძლიერეს სახელმწიფოს, საფრანგეთს მიმართეს დახმარების თხოვნით. მეფე სოლომონ მეორემ წერილი გაუგზავნა საფრანგეთის ძღვეამოსილ იმპერატორს, ნაპოლეონს. ამ წერილის სრული ინგლისური თარგმანი დევიდ ლანგმა გამაჟექცენა, ხოლო ფრანგული თარგმანი კი შოთა ხან-თაძემ და გივი ჟორდანიამ შეიტანეს და გამოაქვეყნეს თედო ჟორდანიას ცნობილი "ქრონიკების" მესამე ნიშნში. ამავე "ქრონიკებში" გადმოცემულია ფრანგული ტექსტის მოკლე შინაარსი ქართულად.

საწმუხაროდ, რატომღაც ამ საინტერესო ისტორიული დოკუმენტის სრული ქართული თარგმანი დღემდე არ არსებობს. ამჯერად გათავაზობთ იმერეთის მეფის სოლომონ მეორის ნაპოლეონ პირველისადმი გაგზავნილი წერილის ფრანგული ტექსტის სრულ ქართულ ვარიანტს (წერილი ფრანგულადან ქართულად, ჩვენი თხოვნით თარგმნა ქალბატონმა ნინო ჯავახიშვილმა, რისთვისაც მადლობას მოვახსენებთ).

"მის იმპერატორობით უდიდებულესობას, მეტად მაღალ, დიდ, უძლიერეს მონარქსა და დიდი რომის იმპერატორს, ფრანგთა კეისარს, მთელი დასავლეთის მმართველსა და დიდად მონყალე იმპერატორს ნაპოლეონს. უფლის შემდგომ დიდად მონყალე, დიდებულ იმპერატორს, მეფეთა მეფეს.

მას შემდეგ, რაც რესპუბლიკის ერისულოვანი სურვილით საფრანგეთის იმპერატორის გვირგვინი დაიდგით, ჩვენ შევეცადეთ, რამდენიმე მოკრძალებული თხოვნით მოგვემართა.

გვსურს მოვახსენით თქვენს უდიდებულესობას, როგორც საქ-

რისტიანოს უმაღლეს მეთაურს, რომ მოსკოვის იმპერატორმა უსამართლოდ და კანონის დარღვევით ჩვენი სამეფო ჩამოგვართვა. ამ იმპერატორს ამგვარი მოქმედების არავითარი უფლება არ გააჩნდა; ხოლო რაც შეგვეხება ჩვენ, წინააღმდეგობის განევის არავითარი საშუალება არ გვქონდა. არც იარაღით ხელში ამოახრებელთა წინააღმდეგ და არც კანონის ძალით არ შეგვეძლო უზუზუპატორისაგან დაგვეცვა სამეფო და ამ ორმხრივმა უძლურებამ შეიძლება ახსნას ჩვენი უმოქმედობა. მხოლოდ ის შეგვიძლია, რომ თქვენს იმპერატორობით უმაღლესობას მოგმართოთ და შევაცხოზინოთ მოსკოვის იმპერატორის მიერ ჩადენილი დაუწოდოელი მიტაცების აქტი. ღვთის წყალობით, თქვენი იმპერატორობით უმაღლესობის ხელში თავმოყრილი ძალაუფლება, სიძლიერე და დედამინის ყველა სიუზენრუტე მმართველობა, რაც შემოქმედმა მხოლოდ თქვენ მოგვანიჭათ, რათა მთელს მსოფლიოში აღადგინოთ წესრიგი, იმ სამართლიანობით და ძალით, რომელიც თვით უფალმა გარგუნათ. თქვენ ხართ ამდენი სიუზენრუტის უმაღლესი მმართველი, ნუთუ შესაძლებელია, რომ ჩვენი თხოვნა თქვენმა კანონიერმა მმართველობამ არ შეიწყნაროს? როგორც მზისქვეშეთში მყოფი ერთ-ერთი მმართველი, ჩვენ მხოლოდ თქვენს უდიდებულესობას ვცნობთ - როგორც მსოფლიო მომრიგებელს, რომელიც ყოველ ღონეს მიმართავს, რათა დააყმაყოფილოს სუსტის ყველა სათხოვარი და დაიცავს იგი ძლიერისაგან.

ამ მომართვით მორჩილად მუხლს ვიდრეც დიდებულო და ძლიერი იმპერატორი და შეუდარებელი მმართველი, თქვენი იმპერატორობითი უდიდებულესობის წინაშე. გისურვებთ დღითი დღე, საათობით გაიზარდოს თქვენი ბედნიერება და ღირსება! და რომ თქვენს დიდებულ ტიტულატურას აზიის იმპერატორობაც შეემატოს! რომ გამანათავისუფლოთ, მილიონ სულ ქრისტიანთან ერთად, მოსკოვის იმპერატორის უმონყალო უღლისაგან. თქვენი მაღალი შუამდგომლობით და ყოვლისშემძლე ძლიერი მკლავით მიმიღეთ თქვენი მფარველობის ქვეშ! მიიღეთ ჩემი დაუსრულებელი ლოცვა და ღრმა პატივისცემა, მონყალეო და დიდესულოვანი იმპერატორო."

საკუთარი სამეფოდან გაძევებულმა სოლომონ მეორემ სტამბოლში ელჩად გაგზავნა სარდალთა ქაიხოსრო წერეთელი, რომელმაც თან წაიღო ნაპოლეონისადმი განკუთვნილი წერილი. სტამბოლში წერილი ქართველმა ხუცესმა თურქულად თარგმნა, ხოლო თურქულადან ფრანგულად იგი უთარგმნია საფრანგეთის საელჩოს მრჩეველს და ყოფილ საქმეთა რწმუნებულს რიუფენს. წერილი ასეა დასაბუთებული: "თარგმანი თურქული ვერსიის მიხედვით წერილისა, ქართულ ენაზე მინერილისა, მისი უდიდებულესობის იმპერატორისადმი, პრინც სოლომონის მიერ, რომელიც ხელს აწერს ვითარცა მეფე იმერეთისა" (იხ: თედო ჟორდანიას - "ქრონიკები". ნიგნი მესამე. გამოცემად მოამზადეს გივი ჟორდანიამ და შოთა ხანთაძემ. თბ., 1967).

სოლომონ მეფის წერილის ფრანგული მინანური ქართულად ასე გამოიყურება: "თქვენი იმპერატორობითი უდიდებულესობის ღირსება მსახური: იმერეთისა და მისი შემოგარენის მეფე. დანერვილია 1811 წლის 6 იანვარს. ბეჭედს აწერს: იმერეთის მეფე სოლომონ. თურქული ვერსიის მიხედვით თარგმნილია ჩემს მიერ, რომელიც გახლავართ ფრანგთა იმპერატორისა და იტალიის მეფის, მისი უდიდებულესობის ყოფილი საქმეთა მმართველი და საელჩოს მრჩეველი ოტომანთა კარზე, პერა კონსტანტინე-პოლი. 1811 წლის 28 ივნისი. ხელმოწერა: რიუფენი." ახლა რაც შეეხება რამდენიმე კომენტარს, ქართულ-ფრანგული ურთიერთობების

ისტორიის ამ საინტერესო ეპიზოდის შესახებ. ცნობილი არ არის, გამოუგზავნა თუ არა საფრანგეთის იმპერატორმა სოლომონ მეორეს საპასუხო წერილი. ნაკლებად საფიქრებელია. წერილიდან ჩანს, რომ სოლომონს მანამდეც რამდენიმე მიუმართავს ნაპოლეონისათვის, მაგრამ პასუხი არ მიუღია. გავიხსენოთ, რომ ზემოთყვანილ წერილში იმერთა მეფე შეფარული წყენით მიმართავს იმპერატორს: ნუთუ შესაძლებელია, რომ ჩვენი თხოვნა თქვენმა კანონიერმა მმართველობამ არ შეიწყნაროს? არც 1811 წლის შემდგომ არის საფიქრებელი, რომ საფრანგეთის იმპერატორი იმერეთის ტახტდაკარგულ მეფეს ან დახმარებას აღუთქ-

ვამდა ან წერილს გამოუგზავნიდა. საამისო შესაძლებლობას მაშინდელი საერთაშორისო ვითარება არ იძლეოდა. რა თქმა უნდა, რუსეთის წინააღმდეგ დიდი ომის სამზადისში მყოფი ნაპოლეონი თითქოს დაინტერესებული უნდა ყოფილიყო სოლომონის ანტირუსული ბრძოლითაც. მაგრამ იმხანად იმერეთი ოსმალეთის გავლენის ქვეშ მყოფი ქვეყნად განიხილებოდა დიდ პოლიტიკაში და საფრანგეთის იმპერატორი ხონტერის განაწყენებას, ცხადია, მოერიდებოდა.

1811 წლისათვის მიმდინარეობდა რუსეთ-ირანისა და რუსეთ-ოსმალეთის ცნობილი ომები. ორივე მუსლიმური სახელმწიფო კი სწორედ სამხრეთ კავკასიისა და საქარ-

თველოსათვის ებრძოდნენ რუსეთს. ჯერ კიდევ 1807 წლის ფინკენშტაინის ხელშეკრულებით საფრანგეთი აღმოსავლეთ საქართველოს ირანის გავლენის სფეროდ აღიარებდა. იმერეთის სამეფოს საკითხიც საფრანგეთ-რუსეთის ურთიერთობის ქრილში განიხილებოდა. ერთ პერიოდში, 1807 წლის ტილზიტის ზავის შემდეგ ნაპოლეონმა რუსეთის იმპერატორს ალექსანდრე პირველს, ოსმალეთის იმპერატორის გადანაწილება კი შესთავაზა, მაგრამ მოლაპარაკებები ამ მიმართულებით უშედეგოდ დასრულდა. საბოლოოდ საფრანგეთ-ოსმალეთის ურთიერთობები მოწესრიგდა. ფრანგები ოსმალეთში გააქტიურდნენ. სტამბოლში საფრანგეთის წარმომადგენელს გენერალ სებასტიანს ნაპოლეონისაგან დავალებული ჰქონდა, რაც შეიძლება დაემაბა ოსმალეთ-რუსეთის ურთიერთობა. მას შემდეგ, რაც სელიმ მეესამემ რუსეთისათვის ბოსფორისა და დარდანელის სრუტეები დახურა და რუსეთ-ოსმალეთის ომი დაიწყო, ოსმალეთის ფარული თუ აშკარა მხარდამჭერი საფრანგეთი ოსმალეთის "სამინაო" საქმეში აღარ ჩაერეოდა, არ ცნობდა იმერეთის მეფეს სუვერენად, არ დაეხმარებოდა და არც წერილით უპასუხებდა სოლომონ მეორეს.

იმერეთის მეფის ნაპოლეონისადმი გაგზავნილი წერილი რამდენიმე მოსაზრების აღნიშვნის საშუალებას გვაძლევს. 1. როგორც ჩანს, სოლომონ მეორე, XIX საუკუნის დასაწყისში, საფრანგეთში განვითარებული მოვლენების შესახებ მეტ-ნაკლებად ფლობდა ინფორმაციას. ჩვენ უკვე აღვნიშნეთ, რომ სოლომონს მხოლოდ 1811 წელს არ გაუგზავნია წერილი საფრანგეთის იმპერატორისთვის, როცა ეს უკანასკნელი მთელი ევროპის ბატონ-პატრონი გახლდათ. აქამდე მან რამდენჯერმე სცადა დაკავშირებოდა ნაპოლეონს. პირველი წერილი სოლომონ მეორეს, შესაძლოა, ჯერ მაშინ გაეგზავნა, სანამ ნაპოლეონი დიდ ევროპულ დაპყრობებს დაიწყებდა. კერძოდ, ეს უნდა მომხდარიყო 1804 წლის ახლი ხანებში. სოლომონი ჩვენს ნაპოლეონს: მას შემდეგ, რაც რესპუბლიკის ერისულოვანი რატორი საფრანგეთის საიმპერატორო გვირგვინი დაიდგით, ჩვენ შევეცადეთ, რამდენიმე მოკრძალებული თხოვნით მოგვემართაო.

არა მარტო ევროპელ მონარქებს, ფრანგულ არისტოკრატებსაც სძულდა უგვარო კორსიკელი მმართველი. ნაპოლეონს სურდა, თავად შეექმნა ახალი მემკვიდრეობითი დინასტია, ძირძველი მონარქების თანასწორი გამხდარიყო. 1804 წლის მაისის დასაწყისში რესპუბლიკის ტრიბუნატმა ნაშთი ნაპოლეონის გაიმპერატორეზისა და მემკვიდრეობითი ძალაუფლების გამოცხადების წინადადება. 1804 წლის 18 მაისს "რესპუბლიკის დიდებისა და კეთილდღეობის" სახელით სენატმა ნაპოლეონი "ფრანგების იმპერატორად გამოაცხადა". იმავე წლის 2 დეკემბერს შედგა სადღესასწაულო კორონაცია, რომელზეც იმპერატორი თავად რომის პაპმა აკურთხა პარიზში. იცის, იქნებ სოლომონ მეორე ერთ-ერთი ძირძველი ქრისტიანული სამეფო დინასტიის წარმომადგენელი, ცდილობდა ესიაომეზები-

ნა ნაპოლეონისათვის და ხაზს უსვამდა მისი იმპერატორობის ლეგიტიმურობას. მამ, რატომ უნდა დასაჭირებოდა იმერეთის უკანასკნელ მონარქს ან "რესპუბლიკის" მოხსენიება ან "რესპუბლიკის ერთსულოვანი სურვილის" გახსენება?

2. ნაპოლეონისადმი წერილის გაგზავნის დროს სოლომონ მეორე ოსმალეთის იმპერიის ტერიტორიაზე იმყოფებოდა. 1810 წლის 18 დეკემბერს იმერეთის მმართველი გენერალი სიმონოვიჩი მთავარსადიდ ტორმასოვს სწერდა: "სოლომონ მეფე ერევანში გვეგონა ალექსანდრე ბატონიშვილთან, მაგრამ ის არტაანში აღმოჩნდა, იქიდან ევროპაში კაცები გაუგზავნა და ნაპოლეონს და სულთანს დახმარებას სთხოვს". რუსეთის მაშინდელი აგენტურაც შთამბეჭდავად მუშაობდა. ასეა თუ ისე, ოსმალეთში შეიზნული სოლომონი მაქსიმალურად ცდილობდა, დახმარება ხონტერისაგან კი არა, ერთმონი მუნე საფრანგეთისაგან მიეღო. ქრისტიანული საფრანგეთი ქართველ მეფეს ერთადერთ სასურველ იმედად ეხსენებოდა. წერდა კიდეც: "ჩვენ მხოლოდ თქვენს უდიდებულესობას ვცნობთ".

3. მეტიც, სოლომონ მეორე არა მარტო დახმარებას, არამედ მფარველობას სთხოვს საფრანგეთის იმპერატორს. მისი ყველაზე დიდი სურვილია, იმერეთის სამეფო ძლიერი ქრისტიანული საფრანგეთის მფარველობის ქვეშ იხილოს: - "მიიღეთ თქვენი მფარველობის ქვეშ", - წერს იმერეთის მეფე.

4. იმუხმინდელ იმერს და ამირს საქართველოში დაახლოებით 780 000 სულ მოსახლეობას ანგარიშობენ. სოლომონ მეორე წერს, რომ ვთხოვთ გამანათავისუფლოთ მოსკოვის უმონყალო უღლისაგან მილიონ სულ ქრისტიანთან ერთად. ჩანს იმერთა მეფე, როცა საფრანგეთის იმპერატორს ან დახმარებას სთხოვდა, ან მფარველობას თუ განთავისუფლებას, მხოლოდ საკუთარ სამეფოს არ გულისხმობდა ან თუნდც დასავლეთ საქართველოს - სოლომონ მეორე მთელი საქართველოს განთავისუფლებას გულისხმობდა, დასავლეთსაც და აღმოსავლეთსაც.

საწმუხაროდ, საერთაშორისო ვითარება სოლომონ მეორის გეგმებს ეწინააღმდეგებოდა. მიუხედავად ამისა, იმერეთის უკანასკნელი მეფის წერილი ნაპოლეონისადმი, საინტერესო ისტორიული დოკუმენტია, რომელიც კიდევ ერთხელ მჭევრმეტყველურად ადასტურებს ქართველი ხალხის დასავლურ სამყაროსთან კავშირ-ურთიერთობის აღდგენისაკენ მისწრაფების დიდ ტრადიციას. 1812 წლის შემოდგომაზე რუსეთის უზარმაზარ ყინულოვან სივრცეზე დაიმსხვრა და დამარცხდა საფრანგეთის დიდი არმია, რომელსაც მალე მოჰყვა ნაპოლეონის იმპერიის აღსასრული და იმერეთის მეფის სოლომონ მეორის იმედების დასაშლარება. ტახტდაკარგული სოლომონი, როგორც ცნობილია, ტრაპიზონში გარდაიცვალა 1815 წელს, ხოლო მისი საფლავის ქვის წარწერა იუნეყობდა: "განმეძარცვა მე პირველ-ქმნილი სიკეთე და მშვენიერება და მდებარე ვარ მოქველ და კდებული ამას შინა, ტომისაგან დავითისა შთამოსრული ბაგრატიონი, მე არჩილისა, სრულიად იმერთა მეფე სოლომონ".

თავიარკველიდან "24 საათი" ინგლისურად.

English newspaper 24 Hours, coming out from February

გაიშვარიით.

on subscription basis

e-mail: public@24hours.ge

Tel: 20 24 24 Fax:20 24 25

[illegible]

